УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

Одинокий Український Католицький Тижневик у Канаді.

Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.

Річна передплата $2.00
Телефон 25708

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS

Published Every Tuesday by the Ukrainian News Publishers Limited

10012-109 St., Edmonton, Alta.
Phone 25708

Vol. XVI. No. 3 Edmonton, Alberta, Tuesday, January 19, 1943. Едмонтон, Алберта, вівторок, 19. січня, 1943. Число 3. Рік XVI.

Британська Армія Відновила Офензиву в Лібії

АРМІЯ ҐЕН. МОНТҐОМЕРІ ВІДДАЛЕНА 90 МИЛЬ ВІД ТРИПОЛІ. — В ТУНІСІЇ ЩЕ СПОКІЙНО.

Зла погода, клопоти з доставою военних матеріялів, політичні справи, хвилева рівновага сил — все те здержало бої в Тунісії та припізнило офензиву аліянтів. За той час Німці мали змогу закріпитися і збільшити армію до 70,000 війська. Таке число подав командант французької армії ґен. Жіро. Але від кількох днів відбуваються поважні бої між літаками обох сторін і аліянтські летуни вспіли за той час зістрілити 23 ворожих літаків. Це вказувало б, що аліянти здобувають перевагу в повітрі.

Коли в Тунісії панує застій, у Лібії почалися бої. Італійське звідомлення подало в суботу, що 8-ма британська армія ґен. Монтґомері знову почала атакувати зі сходу, стараючись відкинути ґенерала Ромеля до Триполі з теперішніх позицій здовж Сиртенського заливу.

(Німецька начальна команда подала в суботу, що сильна змеханізована частина британської армії заатакувала обходом з полудня німецько-італійську колюмну танків, але була відбита з утратою 35 танків).

В Лондоні певні є, що приспішена офензива армії ґен. Монтґомері в Лібії матиме важний вплив на ситуацію в Тунісії. Скоро Ромель буде відкинений далі на захід, американсько-британська армія в Тунісії зачне свою офензиву. Аліянти мабуть осягнули воздушну перевагу на цілому фронті, а це перший крок до офензиви на суші.

Найновіші вістки подають докладніше про офензиву Британців. Довідуємося, що вона почалася в пятницю і Британці віддалені є 90 до 125 миль від Триполі.

БЕРЛІН БОМБАРДОВАНИЙ ДВІ НОЧІ

В ночі з неділі на понеділок британсько - американські літаки знову зявилися над Берліном і через дві години систематично й уміетно нищили німецьку столицю. З виправи не вернулося 22 британських бомбовиків. Число літаків, що взяли участь у нападі, було більше, як 300.

Відплачуючись за Берлін, Німці зробили два рейди на Лондон, але попали на сильний вогонь з британських гармат і втратили 10 літаків. Оба напади були слабі.

Британське населення врадуване бомбардуванням Берліну й домагається бомбардування Риму.

В неділю в ночі великі аліянтські бомбовики бомбардували Берлін з такою силою, як ніколи перше. Перший раз у нападі на Берлін взяли участь чотиромоторові бомбовики і перший раз скинено на те місто 2,000- і 4,000-фунтові бомби. Було 300 або більше літаків і видно налет заскочив Німців, бо аліянти втратили лиш один літак. В останнім нападі на Берлін, в листопаді минулого року не вернулося 27 британських літаків.

Британське звідомлення каже, що літаки лишили за собою великі вогні, між іншими будинками згоріла "Німецька Палата" на площі, де перед війною відбулися світові олімпійські ігрища.

Німецький урядовий комунікат подав, що літаки бомбардували густо заселені дільниці і що з розвалин видобуто дотепер 31 убитих і 150 ранених.

НІМЕЧЧИНА ПРОГРАЄ, СКАЗАВ ҐЕН. ЖІРО

Французький високий комишенер (голова уряду) в північній Африці ґен. Жіро сказав у радієвій промові з Дакару, що він певний, що Німеччина вже програла війну, однак перед нами ще дуже тяжка війна з нею. Він сказав, що мав нагоду студіювати німецьку силу підчас перебування в німецькім полоні. До 1942 року він думав, що Німеччина виграє війну, але від того часу вона почала виявляти ознаки вичерпання і він змінив свою думку. Однак Жіро остерігав, що німецька армія далі є сильна, а внутрішня будова є сильніша як була в 1918 році. Нехай тому ніхто не плекає "рожевого оптимізму", що "ми вмашеруємо до Парижа завтра."

БРИТАНІЯ ДАЛА РОСІЇ ВЕЛИЧЕЗНУ МАСУ ЗБРОЇ

Британська Інформаційна Служба в Ню Йорку подає, що по кінець жовтня Велика Британія доставила морем до північних советських портів 3,000 літаків, 4,000 танків, 30,000 моторових возів (троків, авт і т. п.), 800,000 тон муніції, поживи й тяжких машин і 3,000 тон ліків та шпитальних річей.

НОВІ ЯПОНСЬКІ ПАНЦИРНИКИ

Німецьке радіо подало вістку з Токія, що в березні або квітні спустять на воду в Японії нові чотири панцирники, і що в грудні японська фльота також дістала нові панцирники (дреднавти). Приступаючи до війни в грудні 1941 року, Японія мала 10 панцирників.

Наслідки колотнечі між Французами

Коли в важних історичних часах панує незгода в народі, що є бездержавний або був довгі часи без держави, то це можна ще зрозуміти. Але як таке діється з Французами, то вже інше діло.

Анґлійський часопис "Нюз Кроникл" доносить, що "як французські політичні ґрупи не прийдуть до згоди з собою в дуже короткому часі, тоді уряди Британії і Злучених Держав будуть приневолені взяти в свої руки представництво інтересів французького народу."

Боротьба за владу і представництво французьких інтересів ведеться між ґен. Деґолем і його ґрупою з одної сторони, а тими французькими колами, що їх очолює ґен. Жіро в Північній Африці.

Лойд Джордж домагається нової Ліґи Націй

Дейвид Лойд Джордж, британський премієр у першій світовій війні, якому тепер є 80 літ, заговорив в обороні Ліґи Націй, що по війні повинна бути відбудована по іншій лінії й мати до своєї розпорядимости міжнародню поліцію.

Лойд Джордж назвав Ліґу Націй "дуже доброю ідеєю", а що вона була зруйнована, то вина за це найперше паде на Злучені Держави, що відмовилися до неї вступити, і далі на імперіялізм Франції і врешті на звичайну глупоту. Лойд Джордж додав: "Я не є певний чи відмова Злучених Держав вступити до Ліґи Націй не є причиною теперішньої війни".

Ця знимка представляє, кандидатів на канадійських офіцерів, як вправляються на полі в офіцерській школі в Квебеку.

Населення Канади 11,505,898

В Оттаві проголосили, що підчас перепису населення в 1941 р. було в Канаді 11,505,-898 душ, населення.

В порівнанні з 1931 роком, населення зросло о 10.88 процент. Це процентово найменший приріст в котромунебудь десятилітті від створення домінії в 1867 році.

Від 1871 — 1881 було 17.23 процент приросту; від 1881—1891 було 11.76 проц.; від 1891—1901 було 11.13 проц.; від 1901—1911 було 34.17 проц.; від 1911—1921 було 21.94 процент; від 1921 — 1931 було 18.08 процент.

Населення Алберти виносить 796,169 душ. Приріст в останнім десятилітті виносить 64,-564 душ.

ПРИЧИНКИ ДО ІСТОРІЇ ЦІЄЇ ВІЙНИ

Британський посол, визначний журналіст і постійний лондонський кореспондент канадійського журналу Меклейнс—А. Беверлей Бекстер, пише в згаданому журналі із 15-го січня:

"В неділю рано, 3-го вересня, 1939, уряд (покійного) премієре Чемберлейна виповів війну Німеччині. Франція домагалась додаткових шість годин для себе (на наради)". Мимо всього, пише Бекстер, Британія пішла до війни — сама.

А далі: "Росія не сформувала другого фронту. Ніхто не формував другого фронту, з виїмком вільних народів Британської Імперії"... Росія вступила до війни, пише Бекстер, коли Німеччина напала на неї. Америка зробила так само, коли Японія напала на її фльоту... В траґічних днях весною, 1940. Британія відбила найбільшу силу, яку світ знав. То правда, що тої весни була врятована Британія. Але тоді... була врятована й Америка. Тоді Британія врятувала й Росію, кінчить Беверлей Бекстер.

Онтерійський премієр за зміну на залізницях

Онтерійський премієр Конант звернувся до полковника Кросса, головного комишенера в раді транспорту, домагаючись скорого скликання засідання ради для обговорення змін реґуляміну на канадійських залізницях.

Конант висловив погляд, що по залізничій катастрофі в Алмонт, де згинуло 36 пасажирів і 100 було ранених, доконче треба запобігти іншим можливим катастрофам. Судоволікарська розправа (коронера) ствердила, що вина за катастрофу вцілости паде на залізницю. Виявилося, що залізничі приписи були передавнені, невідповідні й вимагають зміни. Був жахливий брак відповідних приладів, особливо сиґналів, що певно було б запобігло катастрофі.

(На стації Алмонт наїхали на себе два сіпіярські потяги 27. грудня.).

Німці кажуть, що їх літаки бомбардували Москву в неділю.

ҐАРСОН НОВИМ ПРЕМІЄРОМ МАНІТОБИ

Дост. Стюарт С. Ґарсон, провінціональний скарбник на протязі шістьох років, став премієром манітобського коаліційного уряду і зложив присягу 14. січня.

Джан Брекен, який був премієром більше як 20 літ, зістав вибраний на недавній конвенції провідником доміняльної прогресивно - консервативної партії в домінії і переїздить до Оттави.

Передаючи премієрство до рук Гарсона, Брекен дав йому дві поради: Перше, щоб манітобський уряд був готовий приступити до переведення пляну електрифікації фармів зараз по війні. І друге, щоб по війні, коли провінція відзискає право накладати доходовий податок, щоб уряд прийняв плян американського економіста Румлія для збирання особистого податку за біжучий рік, замість за попередній рік.

Гарсон є 12-им премієром Манітоби від часу конфедерації, має 45 років, скінчив манітобський університет. Уродився в Ст. Кетеринс, Онт., до Вінніпеґу прибув з родичами в 1901 році. Належить до ліберально-проґресивної партії.

ЗАПОВІДАЄ КАНАДІЙСЬКУ ІНВАЗІЮ В 1943 РОЦІ

До Вінніпеґу прибув з Англії полковник С. Бут, заступник головного адютанта при канадійській головній команді за морем. Бут сказав у розмові з представниками преси, що на його думку аліянтські армії виконають інвазію на окуповану Німцями Европу на початку літа і що канадійська армія буде передовою силою в тій офензиві. Подк. Бут сказав, що вояки в Анґлії нетерпеливляться і хочуть якнайскорше вдарити на ворога, так що треба здержувати їх нетерпеливість.

Короткі Новинки

Японці почали воздушну офензиву на Соломонських островах, щоб відобрати остров Ґвадалканал.

До Африки прибув конвой з 66 аліянтських кораблів.

Советська армія почала нову офензиву на вороніжськім фронті.

Німецька окупаційна влада викрила в Норвеґії тайну норвезьку армію й перевела численні арштування.

В Марсилії Німці викрили склад вибухових матеріялів і зброї й арештували більше як 500 осіб.

Велика Британія зреклася спеціяльних концесій і екстериторіяльних прав у Китаю. Злучені Держави зробили те саме в жовтні.

Хто заперечує право до свободи другим, той не заслугує її для себе, і з волі Божої не зможе її довго задержати.
— Линколн.

ВІЙНА НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Японці висадили кілька тисяч війська в Індо-Китаю, щоб скріпити фронт у Бурмі. Британські стежі зявилися 15 миль від морської пристані Акияб. Британський генерал Ирвин, який прибув з Бурми до Дельгі в Індії, остерігає перед сподіванням, що Бурма буде скоро звільнена від Японців. Поважніших боїв у Бурмі тепер нема. Тільки літаки проявляють живу діяльність.

На Новій Ґвінеї австралійсько - американські війська відвоювали майже цілу Папуу. Однак дуже укріплені позиції й поважні сили мають Японці 100 миль далі на Новій Ґвінеї, де є такі бази, як Лаї і Салямава.

По довшій передишці почалися бої на острові Ґвадалканал. Американці вспіли посунутись вперед 2000 до 3000 ярдів. Японці втратили кілька кораблів, що пробували підвезти матеріял і підкріплення.

В неділю подали вістку, що з великої бази Рабавл пливе на полудне велика японська армада.

18-літніх ще тепер не покличуть до війська

Директор державної селективної служби Мекнемера заявив, що його уряд не думає тепер обнижити військовий вік, тобто кликати до примусової служби в армії 18-літніх. Тепер кличуть 19-літніх.

Тому, що в Злучених Державах кличуть до армії 18-літніх а Канада не має ще пляну на 1943 рік, то заява Мекнемери щодо 18-літніх викликала ріжні толкування. Думають, що воно може бути натяком, що й Канада покличе 18-літніх.

Знайшли киднепера і викраденого хлопця

Поліційний інспектор у Торонті оповістив, що скінчилися три й пів річні пошукування за 15-літнім Джорджом Коннором з Торонта і чоловіком, що мав його викрасти. В Гуксон, в американськім стейті Аризона, відшукала поліція хлопця і 29-літнього Артура Армстронґа. На Армстронґа був виданий варант, оскаржуючи його за уведення хлопця, ще 7. липня 1939, коли пропав хлопець. Оба пливали того дня на ріці. Армстронґ має за собою кримінальну минувшину.

Німеччина вдержує продукцію зброї

Представник міністерства економічної війни в Лондоні заявив, що вирібництво німецької зброї вдержується на незвичайно страшній висоті і що Німці продукують значно уліпшену зброю.

Він сказав, що продукція літаків видно не задоволяє потреб армії, але фабрики виробляють зате нові типи зброї і мілітарна сила ворога є дуже велика. Гітлер хоче знищити европейське господарство, щоб тільки вдержати в русі німецьку военну машину.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

Їзда автами для приємности скінчиться скоро

Один торонтонський щоденник приніс вістку, що їзда автами для приємности скінчиться цілковито для канадійських мотористів. За це подбає нова система пайкування ґазоліни, що ввійде в життя з днем 1-го квітня.

Часопис не подав докладніше про нові ґазолінові приписи, бо урядові кола відмовилися сказати, як вони будуть виглядати.

ЖЕРТВИ, ЩО ВПЛИНУЛИ ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

На Семинар:

Церква в Ґрінрод, Б.К... $8.00
Церква в Канорі, Саск... $2.20
Церква в Олеші, Саск.... $3.65
Церква в Бюкенен, Саск. $3.70

На Катедратик:

Парохія Пресв. Евхаристії в Іст Килдонан, Ман. $60.00
Церква коло Василіва, Саск. 2.30

Всім щирим і свідомим жертводавцям складаємо сердечну подяку.

Епископська Канцелярія.

Російська Офензива від Ленінґраду по Кавказ

БОЇ ПОЧАЛИСЯ ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ ЛЕНІНҐРАДУ ЗПІД ОБЛОГИ І ПІД ВОРОНІЖЕМ. — ЧЕРВОНІ ВІДБИВАЮТЬ СИЛЬНІ НІМЕЦЬКІ ПРОТИНАСТУПИ. — РОСТІВ ЗАГРОЖЕНИЙ.

Російська армія продовжує свою офензиву на Кавказі і над Доном на Ростів. Хоч червоні зустрічають незвичайно сильний опір Німців у багатьох місцях, то все ж перейшли ріку Кума на Кавказі і прють на Ворошиловськ і Армавір.

На схід від Ростова Німці громадять великі сили, приготовляючись до битви за стратеґічно важний залізничий вузол Сальськ.

Сталінград далі є активним боєвищем і червона армія стискає перстень довкола окруженої німецької армії, відкиненої тепер на передмістя. Советські війська атакують Німців день і ніч.

Найбільша небезпека для Німців є на північ і схід від Ростова. Три советські армії продираються до Ростова і найближча віддалена тільки 60 миль. Советська начальна команда каже, що при спішнім відступі Німці залишили 10,000 рогатої худоби.

Советський комунікат з суботи стверджує, що над долішнім Доном Німці ставлять дуже завзятий опір і часто переходять до протинаступів, однак червоні виконали окрилюючий маневр і зайняли цілу укріплену полосу коло стації Глубокая. Большевики добилися до східнього берега Донця, 20 миль на полудневий схід від Каменска, і до горбів Сальманич, звідки видно ріку Манич, на полудневий схід від Ростова.

Так російська армія є 80 до 90 миль на північний схід і полудневий схід від Ростова і 60 миль від сходу.

Битва за самий Ростів має внедовзі зачатись. Червоні приготовляються до прориву через сильні німецькі фортифікації над Донцем, що є останньою природньою перешкодою до міста, помимо сильних морозів.

Німецька начальна команда подала в суботу, що дуже сильні бої на російськім фронті поширилися на північ, в секторі між Ільменським озером, озером Ладоґа і Ленінґрадом. Комунікат каже, що тяжкі бої бедуться здовж цілого фронту. Німці перший раз признали, що російська армія зайняла Великі Луки.

З німецького звідомлення виходить, що червоні відкрили нову офензиву на півночі, однак згідно зі своєю тактикою не говорять про неї доки не будуть мати успіху.

ОФЕНЗИВА ЧЕРВОНИХ ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ ЛЕНІНҐРАДУ ВІД ОБЛОГИ

Північна советська армія почала офензиву й атакує Німців від кількох днів, щоб звільнити від облоги Ленінґрад (колишню столицю царів — Петроґрад).

Офензивою керує маршал Тимошенко, перенесений туди з полудневого фронту. Червоні війська почали бомбардувати незвичайно сильні фортифікації коло Шліссельбурґа, 23 милі на схід від Ленінґраду, де ріка Нева впадає до озера Ладоґи.

Про цю офензиву не згадують советські комунікати, але вістку про неї принесли зі Швеції.

Доносить, що Тимошенко атакує Шліссельбурґ, ключ до всеї німецької позиції коло Люнінґраду. Червоні мали там виставити величезні обложні гармати, такі як ті, що ними Німці розторощили на порох укріплення Севастополя.

Головний наступ веде Тимошенко з полудня проти фортифікацій, які німецький маршал Кайхлер скріплював місяцями.

НІМЕЧЧИНА ФОРТИФІКУЄ СХІД

Заступник польського премієра в Лондоні, Станіслав Міколайчик подав, що Німці тепер виконують політику винищення Поляків з такою силою, як ніколи від початку війни. Ґестапо виарештовує, вішає й вивозить Поляків масово з Варшави і Шлеска. На Шлеску Німці створили 60 миль широкий коритар, з якого вивозять всіх Поляків у глиб Польщі.

На сході Німеччина приспішила працю над будовою "східнього валу" фортифікацій на подобу лінії Зіґфріда на сході. Куди переходить ця фортифікаційна лінія, не подають.

МОРОЗ І СНІГИ В РОСІЇ

Зі Стокгольму під датою 3 січня доносять, що в Росії впало дуже багато снігу, а морози, яких силу подвоюють сильні вітри, дуже страшні. Від того морозу гине худоба встайнях, дохнуть кури. Птахи замерзають у повітрю. Дуже багато людей згинуло від морозу в окруженім німецькими військоми Ленінґраді. Гинуть там також з голоду.

Мороз дуже дається в знаки військові. Були такі випадки, що в окопах замерзло 200 і 300 жовнірів, а відтак їх замерзлих присипав сніг; присипав і гармати і другу зброю, а й амуніцію. — Мороз не перебирає, а тисне і одних і других воюючих. Він сильніший від них. Особливо дуже сильний мороз над ріками Волгою й Доном.

В Україні — у Львові, Києві, Полтаві, морози також сильні, але сильніші вони в Росії.

ТЯЖКІ ВТРАТИ РУМУНІВ

Советський уряд твердить, що румунська армія не представляє вже поважної мілітарної сили. Румуни втратили на російськім фронті 300,000 вбитими й раненими. Румунія потерпіла великі втрати головно під Сталінградом.

Чужинці про Запорозьких Козаків

"Козацький дух" — це донині в Українців означення на вияв завзяття і посвяти для великої цілі, пориву до високих ідеалів, геройства, доконаного в обороні рідного краю чи народу. Усе це, як відомо, знаменувало лицарську вдачу запорозьких козаків. Ці прикмети подивляли теж і чужинці, коли згадували Запорожців чи таких представників козацтва як Богдан Хмельницький, Кривоніс чи Кричевський. Про декого з них згадаємо.

Найбільш відомим є французький інжинір і артилерист Вільгельм лє Возер де Боплян, що то перебував в Україні й на припоручення польського уряду вибудував сильну фортецю, при помочі якої думала Польща знищити козацький рух. Приглянувшись Запорожцям, а жив він недалеко Січі, описав він їх у книжці, що появилась у Парижі в 1640 році п. н.: "Дескріпсіон д'Укрен". Про Запорожців пише так:

Запорожці... "щедрі, не знають що таке жадоба багатства; свободу цінять понад усе. З природи сильні, видержують холод і спеку та найляжчі обозові труди. Вони не лиш відважні, але теж погорджують життям. Хоробро бються, найкраще за возами в таборах, на бурах, дуже добре стріляють. На морі мають свої прикмети. Це правда, що сто козаків у таборі не боїться тисячі Поляків. Козаки є гарного росту, зручні й меткі, звичайно вбираються просто, хоч часом люблять гарний стрій. Все здорові й ніколи не хорують на дуже поширену між Поляками хоробу звану колтуном (що повстає з нечистоти). Живуть до пізної старости, кінчаючи життя найчастіше на полі слави."

"... На Татарах шукають пімсти за часті наїзди — звичайно в осени. Усе, що потрібне до походу, приготовляють на Запоріжжю. По 60 козаків приділюють до будови одної чайки, так, що в два тижні мають усе готове, бо між ними є всі добрі ремісники. Будують 80 до 100 чайок, до кожної сідає 50 до 70 молодців. Кожен з них має дві рушниці, шаблю, харч; на одну лодку припадає 4 до 6 гарматок. Жаден з козаків не бере більше як 2 сорочки, двоє шаравар, каптан і шапку. Крім цього 6 фунтів пороху, подостатком олова й куль до гармат, кожний має морський компас (!). В 36 до 40 годин є вже в Анатолії; там висідають, оставляючи в кожній лодці двоє людей, і нападають на міста, не входячи дальше в глиб краю як на милю. Турки здалека не бачуть малих козацьких чайок, скорше козаки спостерігають ґалери й інші турецькі кораблі. Тоді уставляються так, щоб сонце мати за собою і годину перед заходом гонять чайками якнайскорше до турецьких кораблів і задержуються на пів милі, щоб мати їх на оці. Опів ночі одна половина чайок жене до кораблів, друга стоїть. Коли є вже близько, тоді на даний знак впадають на корабель. Забирають усе, що можна, а тоді корабель затоплюють."

"Буває, що ґалери стрінуть козаків у день. Тоді під гарматніми стрілами чайки розбігаються, як стада птахів. Коли приходить до бою — тоді звязують чайки одну до одної. Ніхто не рушиться зі своєї лави, одні стріляють, другі набивають і подають. Хоч гармати нераз і три четвертини козаків спрятають, решта все вертається з великою добиччю."

Француз Пер Шавалiє, що перебував у 1665 р. на Україні, теж описує в свої творах*) козаків. Він каже, що Запорожцем став лиш той, хто доказав свою відвагу, перепливаючи сам чайкою пороги, і побував на Чорному морі. "Мусів доказати, що має душу, яка гідна зватися "козацькою душею".

Французький учений Бенедикт Шерер пише*):: Старинна історія не дає більш притягаючих моментів, як історія України. Громадяни козацької держави — виховані як спартанці, і все в зброї, як Римляни. Вони ніколи не були в неволі, все боронили себе і свої вівтарі (святощі) перед сусідами, та воліли тверде й непевне життя, як мягке невільництво."

"Будемо мати перед очима (читаючи його аннали — пише Шерер) героїчні, але не казкові часи, шляхотність і лицарськість. Напевно коли б була тут мова про Греків і Римлян, то увесь світ подивляв би їх, але що це йде про козаків — будуть звати все варварством.

"Бо вороги зробили з них лиш зрадників, бо їх величину й їх народини не окрашують, як у Греків і Римлян мітольоґічні казки. Батьки лишали дітям лиш гордість свободи і незалежности, а як спадок — шаблю з написом: "перемога або смерть."

"Українці були спокійним народом. Зпочатку на гноблення польською шляхтою і клєром — відповідали тихим вістулом у глибокі степи. Але чи дивно, що опісля стали боронитися шаблею? І коли з одної сторони мусіли боронити свою батьківщину перед затіями Поляків — чи ж не здержали з другої сторони наступу Татар і Турків. Чи не оборонили всієї Европи перед заливом орієнтального варварства?"

"Чесні й освідомлені нації повинні рішити по чиїй стороні кривда й невдячність; повинні розсудити між козаками й Польщею, яку вони колись охороняли, але яка пізніше дрожала перед ними."

Це пише Шерер. А ось ще голос військового старшини з Бішінг Магазін (1774):

"Запорозьких козаків порівнюють до мальтанських лицарів*), однак історія докаже колись, як сильно козаки їх перевищують. Козаки стараються самі про свої потреби, не обтяжуючи цим нікого. Мальтанські лицарі вже від давна живуть у бездільности, лиш із великих власних дібр і добросердности князів. Запорожці числять лиш на власну відвагу й на зброю в руці; їх фортеці — це лиш дуже лихі окопи, а однак успішно ставили чоло Туркам. Мальтанці ховаються у грубих мурах твердинь і числять лиш на могучі християнські війська. Запорожці бють бісурменів, не змушуючи себе ніякою присягою до цього. Мальтанські лицарі задоволяються тим, що вміють подивляти чужі вчинки і то такі, які самі повинні робити. Вдійсності козакам бракує лиш хрестів і багатств. А тоді напевно став би абат Верро і прославив би їх учинки майбутнім поколінням*).

---

*) Histoire de la guerre de Cosaque contre la Pologne ... 1663.

*) Annales ... 1788.

*) Мальтанські лицарі або лицарі св. Івана. Орден оснований 1048 року в Єрусалимі.

*) Основник мальтанського ордену.

*)Спеціяльний твір історика Енгеля про козаків як орден і мальтанців видано в 18-ім столітті.

ЯК ЗІ СВОБОДОЮ УКРАЇНИ?

Б. Картер, кореспондент ґазети "Лос Енджелес Екземинер", написав у числі з 31-го грудня цікаву статтю під повищим наголовком.

Зміст тої статті такий: Около 99 і пів процент Американців уважають Україну російською провінцією. Воно так не є. Україна була окремою державою, вона має окрему мову, літературу і свою національну традицію. Бо Росія насильно, проти волі України, прилучила її до себе. Це один із тих історичних випадків, коли "хоронитель перетворився в вовка.". Одначе український дух ніколи не вмирав. Українці далі мріють про відновлення їхньої незалежности й свободи.

Справа України є важна, бо то якраз Україна була кісткою незгоди й причиною боротьби між Німеччиною й Росією як у першій, так і в цій війні. Німеччина хоче, щоб Україна була її кольонією, а Росія хоче, що Україна належала до неї. А **Українці бажають, щоб їхній край був зовсім незалежний.**

Обєднані держави проголосили Атлянтійський Чартер. Той Чартер дає надію на визволення поневолених народів. Але чи той Чартер дає яку надію на визволення України? Автор статті каже, що ні, бо той сам Чартер забороняє на територіяльні зміни без згоди заінтересованої в Україні Росії. Ні Америка, ні Британія не підуть війною проти Росії за незалежність України.

А все таки автор думає, що за 15-20 років будемо мати новий світ, хоч не такий, про який думають нинішні політики, але таки інший. І кінчить: "Трошки більше терпеливости й Українці можуть дочекатися здійснення своїх мрій. І то в такий спосіб, якого вони, чи будьхто інший, найменше сподівався."

Маневри учнів офіцерської школи над Великим Озером у провінції Квебек.

З широкого світа

Голод і холод даються Німцям в знаки

З Москви подають, що в деяких німецьких полках на захід від Сталінґраду панує повна недостача поживи. За звідомленнями Німців, що попали в російський полон, вояки часто зовсім ослаблені від недоїдання. Вони дістають 4 до 5 унцій хліба й одну миску зупи з кінського мяса на день. Вони кажуть, що вони вже поїли майже всі свої коні. Бранці виявляють, що війська терплять сильно від відморожень, спричинених головно через наглі вагання температури. Зимових плащів та соломяних покривал на чоботи, виданих німецькою владою цієї зими, видно коло Сталінґраду дуже мало.

ЗНОВ ПЕРЕМІНИ В НІМЕЦЬКІЙ КОМАНДІ?

"Лондон Нюз Кроникл" подає в телеґрамі зі Стокгольму, столиці Швеції, що ґенеральний пільний маршал Вільгельм Кайттель, начальник німецької головної команди, має незадовго бути усунений зі свого становища.

Шведські ґазети наводять виїмки з одної з націстичних ґазет, що мовляв один Гітлер знає, що Німців чекає. Він тепер уже робить пляни літньої кампанії. Він стоїть у постійнім звязку з Ромелем і Нерінгом, командантом у Тунісії, та німецькими військами під Кавказом і Сталінґрадом. Дня 20 квітня йому буде 54 роки й нема нічого дивного в тому, що під впливом важких і вирішальних проблем він почав сивіти."

ВЕЛИКА АРМІЯ АМЕРИКИ

В 1943 році буде покликано до американської армії 3,500,-000 людей, у віці від 18 до 37. Що місяця будуть покликати по 250,000. Тепер Америка має 6,000,000 жовнірів, а при кінці 1943 року буде мати 9,500,000.

ФІНЛЯНДІЯ НЕ ХОЧЕ ВІЙНИ З АМЕРИКОЮ

Фінський премієр заявив на пресовій конференції, що Фінляндія ніколи не виповість війни Злученим Державам. Він висказав при тому надію, що ніякі нові події не погіршать відносин між Америкою й Фінляндією, котра вже має досить ворогів.

Б. начальник румунської Залізної Ґвардії арештований

В Італії арештовано минулого тижня Гарію Сіму, колишнього начальника румунської "Залізної Ґвардії", коли він пробував перебратися через Італію до рідного краю. Його видадуть знов Німцям.

Від недавнього замаху його партії в Букарешті в лютім 1941 року націсти казали Сімі перебувати коло Мінхена.

Бармін при американській армії

Бувший совєтський ґенерал Бармін, що служив свого часу в совєтській дипльоматичній службі і в Греції був військовим аташе при совєтськім посольстві, тепер служить як звичайний простий вояк при американській армії. Як відомо, він відмовився вертатись до Совєтів, як кілька літ до війни дістав завізвання від свого уряду це зробити. Замість вертатись додому, він назвав уряд Сталіна "реакційно-деспотичним" і заграницею почав боротьбу з тим урядом. Він був близьким приятелем маршала Тухачевського, котрого Сталін розстріляв. Кінець-кінців Бармін утік до Америки, де займав позицію в радієвій компанії.

Норвезькяй уряд на еміґрації відбирає громадянство націстам

Норвезький уряд на вигнанні видав декрет про відібрання громадянства 30,000 Норвежцям, котрі співпрацювали з націстами в Норвеґії. Всі вони мають бути позбавлені по війні права вести бизнес або професію. Декрет відноситься спеціяльно до членів так званої "партії національного зібрання", під кермою куклового премієра Відкуна Кізлінґа. Не вільно теж буде цих людей вибирати до якого небудь уряду в товариствах або фінансових установах. Спеціяльна постанова декрету каже, що ніхто не буде могти виправдатися тим, що мовляв він не розумів, що він допускається державної зради, співпрацюючи з нациста ми.

БЕК ХОРИЙ

З Лондону подають, що бувший польський міністер Йосиф Бек є тепер у концентраційнім таборі в Баварії. Був він у Румунії, утікав, то його зловили й сюди доставили. Він хорий на сухоти і, як кажуть, дні його почислені.

З Лондону доносять, що Німеччина має перебрати повну контролю над Хорватією. В цій справі відбуваються переговори Німців з Італією.

ПРО ҐІБРАЛЬТАР — БРИТІЙСЬКУ ТВЕРДИНЮ

Мабуть нема такого, що не знає про велику британську твердиню Ґібральтар. Ця твердина находиться на полудневім розі Еспанії й панує над доступом з Атлянтійського Океану на Середземне Море. Але не всім відома історія британського володіння над Ґібральтаром.

Ґібральтар находиться в посіданні Великої Британії від 1704 року. В тих давніх часах, що становлять цікаву лєктуру пригод і небезпек, адмірал міг заплисти до якоїсь пристані з кількома кораблями й домагатися віддачі пристані. Часом діставав пристань, часом мешканці порту діставали його а опісля вязнили й карали на смерть. Одного дня британський адмірал Рук віхав до Ґібральтару, зажадав віддачі пристані й дістав її.

Очевидно, що Еспанці старалися відібрати в той самий спосіб. В 1727 році еспанське військо в силі 20,000 вояків, облягало цю твердиню шість місяців, але перетомлені вичікуванням, відступили. В 1779 р., коли Англія вела аж три війни, еспанські війська в силі 60,000 вояків прийшли з поворотом і облягали Ґібральтар три роки й сім місяців. Оце короткий опис тих воєн за Ґібральтар, дуже важного для аліянтів скалистого проливу і його оборони. Тому то збірники води там такі великі, тому тони волового мяса висять у ледівнях і переховують там пів міліона яєць.

Інший новий, невідомий ще розділ вписано до історії Ґібральтару, перед кампанією аліянтів в північній Африці. Американський ґенерал Айзенгавер як командант був першим небритійцем, що видавав прикази для Ґібральтару від двох століть. Сам ґенерал Айзенгавер сказав, що навіть найсміливіші мрії його молодости не мали нічого так драматичного, як видавання приказів Ґібральтарові — але він то зробив, коли головна команда аліянтів примістилась у 40 кімнатах, в самому серці "скали". Багато вояків і офіцерів зі всього світа перебігають здовж вогких коритарів і відрухово схиляються по вході двери. На верху скали буває нераз дуже гарячо, але внутрі є холодно.

Ґібральтар є милю довгий, пів милі широкий і 1000 стіп високий. Одиноке місце, що там є на летунський майдан, то давня перегонова площа. Звідтам тепер вивезено всіх цивільних, що не виконують важної праці. В мирному часі в Ґібральтарі мешкало 15,000 цивільного населення, яке, крім 3,000 зістало евакуоване. Усунено також псів, котів і кози. Остався тільки один рід звірини — малпи. Це одиноке місце в Европі, де живуть дикі малпи. І малпи дістають там харчі з військових магазинів.

Від двох літ у Ґібральтарі находяться Канадійці. Це гірники з копалень у Тиминс, Норенда, Кирклєнд Лейк і Флин Флон, що вертять скалу і далі укріплюють твердиню, провірчуючи скалу діямантовими сверлами і працюють 24 години на добу на три зміни. Будують там кухні, канцелярії, військові бараки, умивальні, збірники води і шпиталь на 500 ліжок.

ДЛЯ КАНАДИ

Проголошені урядово полоненими після виправи на Дієп: Едвард Домбровський, рядовик з Монтреалу; Г. Бурлій, рядовик з Лейк Френсис, Ман.; Нестор Стефаник з Лавфин Ман.; Йосиф Е. Запоточний з Клавд, Ман.; Фред Ковальський з Роблин, Ман.; Галасій Юлій з Моррин, Алта.; Фред Макарів з Піброч, Алта.; Венямин М. Скібінський з Вінніпеґу, Ман.; Павло Левицький з Вінніпеґу, Ман.; Юрій Калинин з Ст. Вітал, Ман.; Пилип Чура з Торонта, Іван Мачук з Ґретна, Ман.; Павло Седлецький з Фрейзервуд, Ман.; Антін Волошин з Ніпава, Ман.; рядовик М. Соловій дістався з дентистичним відділом щасливо за море.

Пропали за морем: Летунський десятник Лев Ферлей з Едмонтону, Алта., Никола Сидорчук, лет. десятник з Монтреалу, Йосиф Буланда, десятник, Ст. Кетерис, Онт.; Завацький Юрій, лет. десятник з Оттави. В Канаді згинув Евген Богуш зі Скатфілд, Алта.

В останній лісті забитих у Гонґ Конґ знаходимо такі імена: Згинули: Дж. Бидій, рядовик з Норт Килдонан, Ман.; Михайло Касіян з Портедж ля Прері, Ман.; Самуїл Силкій з Вест Селкирк, Ман. Згинули від ран: Николай А. Осадчук, Вінніпеґ, Ман.; Максим Школьний, Вінніпеґ, Ман.

КАНАДА ВИВЕЗЛА ЗАГРАНИЦЮ ТОВАРІВ ЗА $2,285,000,000

Канадійський вивіз заграницю в 1942 році осягнув суму $2,385,000,000, що є 50 процент більше, як колинебудь дотепер, включно з першою Великою Війною.

Більшу частину тої суми становить вивіз воєнних матеріялів на воєнні театри по всьому світу.

Фармерські новинки

Вогкість у курниках є ознакою злого провітрювання.

В Китаю рільники платять пастухам за випас через ніч на землі, яку другий день вони будуть орати — за погноєння.

Ню Бронсвик продає тепер сухі чи сушені бараболі до Анґлії.

В Квебеку зрізали цеї зими більше як 1,000,000 ялинок, з чого більшу частину вислано до Злучених Держав.

Коли Албертійську Фармерську Юнію (союз) яка має 16,000 членів, запитали 16,000 відозвами, чи вони можуть збільшити продукцію свиней при теперішнім числі фармерських робітників, тільки один член відповів, що може.

Директор селективної служби Мекнемера сказав, що є три ділянки, де бракує людей — в армії, при рубанню дерева в лісах і в копальнях вугля. Видно, що фармері повинні кричати голосніше, щоб їх почули.

Золота Копальня Ідей

Чи ви любите що нове, гарне й модерне? Тоді ви знайдете скарб нових ідей між окладинками вашого Катальоґу ІТОНА.

Отворіть сторінки, наприклад, з Меблями й Драперіями, а побачите, як вони зараз поможуть вам плянувати — може новий розклад вашої фронтової кімнати простим пересуненням ваших меблів з додатком одної чи двох нових річей і деяких ясних драперій.

Катальоґ ІТОНА приносить вам докладні описи й вірні ілюстрації товару, який дає більшу наґоду, нові кольорові пляни й ощадність дому; найновіші зразки моди; що є наймодерніше й витревале в мужеськім одіню; тисячу й одну річей, які ви може потребуєте.

Купуйте з Катальоґу ІТОНА — "СКЛЕПУ між ОКЛАДИНКАМИ"

T. EATON Co. Limited Winnipeg Canada

EATON'S

Пані Блек з Полудневого Едмонтону показувала людям яйце від своєї курки молодушки з породи чорних леґгорнів, яке було 8 і пів цаля довге, 6 і пів цаля широке і важило 4 унції. Але в Форт Виллямі була курка, що в 1937 році знесла яйце 9½ х 8 цалів, а важило 7 і чверть унції.

Хто хоче, нехай вірить.

Електрика для фармерських домів у Манітобі

В Манітобі створено комісію для досліду чи не можна б повести електрику для обслуги фармів у тій провінції. Тепер комісія предложила звіт і в ньому твердить, що по війні можна виконати програму електрифікації Манітоби так, що більшість з 58,686 фармерських домів будуть мати електричне світло й електричну силу.

Комісія пропонує, щоб провінціональний уряд вже тепер приступив до виготовлення плянів а роботу можна зачинати зараз по війні. За 10 років можна б забезпечити в електрику 25,000 домів, з чого 1,000 в першому році. Кошт електрифікації 25,000 домів виніс би $16,831,688, або коло $673 на кожну фарму.

ХТО ІДЕ В КАНАДІЙСЬКІМ ПОСОЛЬСТВІ ДО МОСКВИ

Л. Вилгрес, який незабаром виїде до Москви на пост канадійського міністра (дипльоматичного представника), візьме з собою пятьох помічників. Два з них, подібно, як Вилґрес, говорять по російськи.

У склад посольства входять такі особи: перший секретар: 33-літній Р. Мекдоннел, дотепер другий секретар канадійської леґації в Вашинґтоні. Військовим аташе буде 54-літній бриґадир Лєфевр з Монтреалу. Його заступником майор Окуліч, літ 34, уроджений у Росії оба повернулися зі служби в заморській армії. Другим секретарем назначений 28-літній А. Смит з Торонта, що був дотепер на спеціяльній службі в Каїрі, а третім секретарем 27-літній Дж. Меккордик з Торонта, що недавно вернувся з канадійської розвідчої служби за морем.

ВТРАТИ КАНАДИ В ВІЙНІ 7,243.

Департамент оборони в Оттаві оповістив, що від початку війни до 31. грудня, 1942, Канада втратила в війні 7,243 вояків. З того 715 згинуло в боях, 1,565 з інших причин. Воєнних вязнів є 3,570, ранених 787.

Крім того в Канаді померло з ріжних причин 826.

Одна похибка.

Студент фармацевтики до аптикаря: — Чи ви коли зробили поважну похибку, роблячи ліки на рецепту?

— Тільки один раз. Я почислив покупцеві тридцять центів за лік, за який повинен був узяти півтора доляра.

ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ

ПЕРЕД ЧИМ СТОЇТЬ РІЛЬНИЦТВО В СТЕПОВИХ ПРОВІНЦІЯХ

На річній конвенції Албертійського Стоваришення Муніципальних Дистриктів виголосив на повищу тему реферат Л. Несбит, пресовий суперінтендент Албертійського Пшеничного Пулу. Містимо частину з його промови:

Надвишка пшениці є найпекучішою проблемою. Канадійський урожай цього року був 607,680,000 бушлів. Коли додати до цього надвишку з минулого року 425 міліонів бушлів, то побачимо, що Канада має 1,032 міліони бушлів. Це величезне нагромадження відбулося серед війни, яка не дуже перервала висилку пшениці за море. Канада має для себе 50 процент світових ринків, що рівняється річному вивозові 230 міліонів бушлів. Не зле в порівнянні з передвоєнним вивозом.

Відтягнувши відповідну кількість для домашнього вжитку і на вивіз, Канада матиме 31. липня 1943 року коло 700 міліонів бушлів надвишки. Ця кількість вистарчає для домашньої потреби й вивозу на два роки, навіть як би в Канаді не виплекано за той час і одного бушля пшениці.

З кінцем збіжевого року (в липні 1943) домініяльний уряд буде мати інвестованих 500 міліонів долярів у пшеницю, за посередництвом Пшеничної Ради. Міністер рільництва Ґардинер сказав, що Канаду коштує річно 50 міліонів долярів вдержувати запаси тої пшениці. Чи не прийшов час, щоб степові провінції перервали масову продукцію пшениці? Гроші, які уряд платить за небажану пшеницю елеваторним компаніям за переховування, можуть бути виплачувані фармерам за те, щоб свої землі засівали пашою, або пустили в паренину, або управляли щось іншого.

Цю справу не є легко вирішити. Небагато є інших збіж які фармері могли б управляти, або щоб на них були ринки збуту. Але збір усіх родів збіжжя в 1942 році, разом 1,358,000,000 бушлів, спотребує всі публичні і фармерські шпихлірі. Канадійська елеваторна сітка має номінальну поемність 600 міліонів бушлів, вдійсности з того лиш 540 міліонів бушлів. Шпихлірі на фармах змістять три четвертини біліона бушлів. Брак будівельного матеріялу та іншого матеріялу не дає змоги на дальшу розбудову. Так Канада щораз більше "наводнюється повенню" величезних запасів непроданої пшениці.

Інші краї також мають велику надвишку пшениці. Кількість пшениці зібраної в 1942 році і непроданої з попередніх років у Канаді, Злучених Державах, Арґентині й Австралії виносить коло 3 й пів біліона бушлів. У липні ц.р. запаси непроданої пшениці в тих краïнах винесуть мабуть 1,900 міліонів бушлів, з чого 1,500 міліонів буде в Північній Америці.

Хоч незбитою правдою є, що запаси поживи є величезним майном підчас війни і не можна вигравати воєн, коли армії й цивільне населення не є відповідно відживлювані, то все ж факт остає, що запаси пшениці у вище згаданих державах є далеко більші, як потреби Обєднаних Націй, навіть коли б війна ще тревала три роки довше.

Правда, що справа з поживою в Европі є серіозна і по війні треба буде достарчати туди хліб. Однак Европа потребує скорше мяса і товщів, як пшениці. Дж. Дейвис, американський авторитет по справам пшениці пише, що запаси пшениці в Анґлії більші, як нормально були в мирнім часі, а запаси хлібного збіжжя на европейськім континенті, тепер головно під німецьким пануванням, хоч менші, як у мирнім часі, то все ж не є малі.

Далі, є питання, скільки пшениці може Канада доставити до Европи в одному або двох роках по війні. Щоб перевезти 335 міліонів бушлів пшениці через море, треба 10,000,000 тон містоти на кораблях або коло 1,000 вповні заладованих кораблів, кожний по 10,000 тон. А що Европа буде потребувати ще іншої поживи та іншого товару, то чи можна дістати таку кількість кораблів? А що ж Канада могла б купувати в Европі, щоб наповнити кораблі, що будуть плисти на захід по пшеницю або по виладуванні пшениці в европейських портах, вертатися додому?

А Несбит, покликуючись на опінію авторитетних знатоків, твердить, що Европа потребує й потребуватиме довго по війні мяса, товщів і молочних продуктів і на той товар буде запевнений збут довго.

Нова метода нищення кульбаби

На зборах манітобського товариства огородників оповів В. Г. Силберсайд про нову методу нищення кульбаби (дендилайн). Цю методу випробував др. Ґ. Ґ. П. Мекрост, якого асистент був Слверсайд, на досвідчальних полях манітобського університету. Силверсайд впевняв, що ця метода дає 100 процент результату. Метода полягає на скроплюванні занечищених кульбабою місць нітратом міді (капер нітрейт), розпущеним водою. На 7 і пів ґальонів води дається 1 і пів фунта нітрату міді і робиться розчин, який вистачить на скроплення 1,000 квадратових стіп мурави занечищеної кульбабою. Щоб убити молочій, вистачить два скроплення цим розчином. ці кроплення найліпше робити одно в половині липня, а друге в половині серпня. До скроплювання можна вживати звичайної ручної сикавки, яка розпилювала б приладжений розчин у формі дуже дрібнесеньких ростинок. Для скроплювання треба вибрати тиху соняшну днину, найліпше пополудні. Скроплювати мураву треба так аби розпилений розчин нітрату пилений відний розчин нітрату міді падав на листя кульбаби. По скропленні трава пожовкне, але вона прийде назад до себе за яких два тижні й буде рости ще ліпше як передше. Але кульбаба по другому скропленні вже більше до себе не прийде і зовсім згине.

ГОСПОДАРКА АЛБЕРТІЙСЬКОГО ПУЛУ

Албертійські пулові елеватори мали чистого приходу 784,285 долярів у бизнесовім році 1941-42. З тої суми відтягнено повну квоту на зуживання елеваторного майна заплаченого $189,327 албертійському урядові як процент за довг з 1929 року.

Орґанізація вживала 424 сільських елеваторів і перепустила через них 22,876,094 бушлів збіжжя.

Державний адміністратор вугля Стюарт заявив, що пайкування вугля у східній Канаді є тільки "далекою можливістю".

P. MANNING LUMBER CO. LTD.

За найпевнішою обслугою й низькими цінами ріжного роду будівельних матеріялів вдавайтеся до нас.

10443 - 80th Avenue EDMONTON Telephone 32051

НАСІННЯ ЗБІЖЖЯ ТРЕБА ВІДНОВЛЯТИ

Рільникам добре знане явище, що з часом насіння вироджується і то головно на ґрунтах низько положених, буйних, напливових, менше вже на легких, не так засібних. Воно дрібне, стає легке, тратить свій кольор. Його солома слабне. Горох стає хробачливий. Бараболя стає менш видатна, дрібніє, тратить форму. Взагалі насіння піддаються всяким хворобам. Зерно падає з року на рік, коли б навіть якнайкраще управляти поле і гноїти. Кажемо тоді: зерно звелося, тому треба його відмінити, відновити, відсвіжити.

Одначе відсвіжити не значить купити нове насіння у когонебудь, наприклад, у гандляря. На засів треба купити найліпшу відміну, вже випробувану чи то у знаних годівців збіжжя, чи в досвідних стаціях, чи в господарствах, які відомі є з добрих відмін.

Найліпше купувати в той спосіб, що береться кілька знаних з добрих відмін по яких 25 фунтів і всі засівається того самого дня на малих кусниках ґрунту, однаково наклонених. В часі росту нотуємо собі як кожна сходила, як росла в кущ, як витримувала зиму, котра коли дозріла, котра дала більше насіння, яке стебло, яке зерно. Таким чином ми трапляємо на відміну, яка відповідає найліпше нашій землі і затримуємо її для розплоду.

Кожний добрий господар старається не допустити до занепаду цієї відміни. Він добирає собі з нього насіння до засіву в той спосіб, що вибирає найліпше колосся, яке визначається прикметами цієї відміни.

Збіжжя тієї самої відміни на лані має рослини з ріжними прикметами. Одні колоски дозрівають скорше, другі пізніше, одні колоски більші, другі менші, одні набиті, другі ні ітд., навіть зерно того самого колосу одно від другого чимсь відмінне. Річ у тому, щоб вибирати ліпше колосся, а з нього найліпше зерно, бо його прикмети повинні перейти на потомство. Так зібране зерно засівається на розплід, а все інше йде до їди чи на продаж. Така годівля називається родова.

При доборі не береться колосів зі снопів, а просто з лану, як збіжжя ще на пні. Це тому, бо не треба брати колосся з місць виїмково корисних, наприклад не з того місця, де перед засівом лежала купка гною, бо прикмети такого зерна не є дідичні, а виїмкові, вони в гірших умовинах зникнуть. Також не беру з піль сильно загноєних, коли маю так само добре зерно з гірших піль. Не належить також брати зі складу чи зпід межі. При виборі треба дивитись не лиш на якість колосся і зерна, але й на те, щоб воно було без ржі, щоб мало добру довжину і грубість. Вибравши колосся, відтинати в нього чубки і споди, а середину лишаєть ся на розплід. Вибране так зерно висівається на полі. Сіється зерно зібране за гарної погоди. Такого зерна не молотиться машиною, а ціпами, бо ціп найменше його ушкоджує. Відтак треба його докладно вичистити з посліду й аж тоді сіяти на окреме поле.

Добір і плекання насіння на розплід, це робота гарна й корисна. Вона ублагороднює душу самого рільника в його поривах витворити щось ліпшого, благороднішого. Цією дорогою може рільник виплекати збіжжя, що або ліпше закорінюються, або розростається ліпше б корч, або відпорніше на слабости, на вилягання, з ніжнішою половою-лускою, раніше або пізніше, витривале на морози, посуху ітд.

Навіть коли спровадимо якусь добру нову відміну, то й з неї треба добирати, щоб не вироджувалася.

ЧОРНА ЗАПЛАВА МОЧІ В КОНЕЙ

Частою хворобою в коней є г. зв. святочна слабість, а буває в тих, що є добре кормлені, реґулярно запрягані, а в неділю чи свята один або більше днів відпочивають. В тяжких, холоднокровних коней є частіша чим у інших легких рас. Деякі коні є склонні до тієї хвороби й коштує дуже багато труду привести їх до здоровля. Кліматичні впливи не збільшують наклону до тієї хороби.

Ознаки слабости: Якщо запряжеться предиспонованого до чорної заплави мочі коня по одно- або більше-денному відпочинку, виступить по короткому або довшому часі, часто вже по кількох хвилинах, деколи аж по годинах погибу, своєрідна штивність, передусім у задніх ногах і задніх частинах тіла, або кульгана, що в ході постепенно збільшується так, що кінь в тяжких випадках не може вдержатися на ногах, звалиться й буде лежати.

Деколи лежить звіря дослівно скупане в поті. Одна або більше груп мязів за хвостом в напрямі хребта є тверді й запухлі, пізніше нормальні аж мягкі. Запухлі частини мязів зпочатку болять, потім є без найменшого чуття. (Можна колоти голкою без реакції). Моч червона або чоколядової барви, деколи чорна як чорнило.

В легких випадках температура тіла напочатку нормальна або мало що вища, пульс прискорений і твердий, зіниці ока червоні, апетит до їди частинно є, випорожнювання кишок і мочевого міхура головно зтяжене, сензоріюм незмінене.

Причина. У коня — як вище сказано — що раз запряганий а потім день чи два стоїть нечинно в стайні дістаючи повну порцію вівса, сіна ітп., повстає в мязах великий засіб резервних виживних матерій, а по вжитті до праці приходить нагло в мязових клітинах до надмірного творення молочної кислоти; вона й є причиною зраження білковини мязів.

Перебіг хвороби. Легкі захворіння, при яких коні, хоч з виналоженням енерґії, можуть удержатись на ногах, виліковуються звичайно за кілька днів. Якщо зникає барва крови в мочі, настає повільне уздоровлення, одначе частіше буває, що барва мочі є нормальна, а кінь має все ще признаки тієї хвороби. В тяжких випадках і здібний ветеринар не має великих надій на корисний вислід лікування.

Лікування: Якщо фармер запримітить, що кінь по запряженні проявить такі познаки, як: тягнення й неправильне ставлення ніг, почення, а деколи й трясення мускулів на задніх ногах, хай негайно перестане гнати коня — в зимі, коли не є далеко, дати до найближчої стайні, в літі, якщо далеко, зіставити на місці й закликати ветеринаря. Транспорт на возі є для хворого звіряти також шкідливий, тому, що вимагає напруження мязів а кожний рух-оборот при цій хворобі шкідливий. З тієї ж причини, коли кінь упав, не треба його силувати встати. Повісити коня в стайні на ґуртах є безвартісне, коли сам не є всилі стояти;якщо одначе міг би кінь, завішений на ґуртах, удержатись на ногах, можна так зробити до часу, коли він почує фізичне умучення і схоче сам лягти.

Далі: 1) теплі обклади на задні частини тіла; 2) випорожнення мочевого міхура (масажем-рукою з заднього отвору, або взяти моч чистим катером; 3) подати лік на випорожнення кишок; 4) натирати затверді мускули не дуже сильним кінським флідом (потім оклади, теплим покривалом прикрити мокре полотно).

Важнішим від лікування є охорона. Вистерігайтеся сильного кормлення в днях відпочинку вівсом, кукурудзою, цукровою ріпою, сирим цукром, мелясою ітп.

Не лишати коней у теплій стайні довший час нечинно стояти. В противному разі день перед запряженням коням, що є до тої хвороби склонні, не дати нічого їсти або дуже мало.

Фармер, що буде поступати після цеї ради, позбудеться клопоту, неприеностей і непотрібних видатків.

Дня 17-го січня стратили вартість купони на масло 3 і 4. Купони 5 і 6 важні до 31 січня.

БІЛІОНОВІ СТРАТИ АМЕРИКАНСЬКИХ ФАРМЕРІВ

Від звівання землі і шкідників на полі й серед худоби.

Др. К. Кітбі, директор рільничого департаменту Норт-Вест Лайн Елевейтор Ассошіейшен, пише, що його департамент старається побіч ріжних інформацій звертати увагу фармерам на дві пекучі хліборобські проблеми. Ними є: 1. Зела і 2. звівання землі.

Американський департамент рільництва видав книжку, в якій обчислив втрати для фармерів через ріжні причини. З 30 таких причин не першому місці стоїть звівання землі і зела на другому. Слідуючі числа втрат у Злучених Державах будуть цікаві для кожного фармера:

1. Недуги роґатої худоби (не враховуючи смерти від зїдання отруйних рослин) принесли фармерам шкоди $250,000,000
2. Через недуги рослин (10 головних родів збіж і лісових дерев) $1,190,000,000
3. Насікомці на рослинах і худобі $1,125,000,000.
4. Зела $3,000,000,000.

Разом 5 біліонів 565 міліонів долярів. Розуміється, що шкоди від звівання землі є далеко більші й гірші, бо навсе ушкоджують або руйнують землю.

Отже найвищий час усвідомити собі, що земля винищується. Справлювання землі (соммерфалловінґ) пособляє вивітрюванню якщо фармер не поступає дуже обережно й не гноїть землю обірником. Це не є теорія "білих ковнірців" (агрономів), але тверда правда.

Як вигубити кліщ у коней

Є два роди кліща, що галапасує на конях, висисаючи з них кров.(Коні, яких обсядуть ті галапаси, худнуть дістають розгниті рани і струпи й часто є так виснажені, що навіть гинуть. Відривати кліщів з коней пальцями не є порадно, тому, що кліщ всисається так сильно в свою жертву, що при відриванні звичайно лишається його головка, що маже спричинити гниючі рани й боляки.

Найліпшим середником для обчищення коней з цих галапасів є звичайно вживаний машиновий олій, до якого добре додати дрібку соснової смоли. Цим олієм належить натирати на конях ті місця, де находяться ці галапаси й вони тоді самі повідпадають з коней разом з головками. Замість уживаного машинового олію можна вживати до натирання сирого льняного олію. На місця насмаровані олієм кліщ більше не причепиться.

Цей спосіб охоронювання коней від кліщів є простий і дешевий і його повинні фармері вчасно на весні вживати.

Чому протекція для масла?

Таке питання поставив орґан східньо-канадійської індустрії "Файненшял Пост", обговорюючи недостачу масла й заявляючи, що треба мати більше уваги для потреб консумента. Канадійські консументи невдоволені через брак масла. Часопис пригадує, що продуценти масла є сильно протеґовані й забезпечені перед довозом масла з Австралії й Нової Зеляндії з одної сторони, і проти виробу та впровадження на ринок дешевого ,і приємного до їди намістня масла, яким є олеомарґарина. Канадійським продуцентам масла забезпечено монополь на канадійськім ринку, а вони не всилі є забезпечити потреби населення, як би повинні з рації свого монополю.

Вінніпеґський часопис Фрі Прес бере в оборону продуцентів кажучи, що вони не можуть продукувати більше масла, бо уряд наказав виробляти багато сира для Анґлії, а друге, вони не мають подостатком робучих рук. Все ж уряд підганяє продуцентів, щоб у цьому році вони збільшили продукцію о 40 міліонів фунтів. Коли б допущено масло з других доміній, тоді фармері втратили б охоту продукувати більше.

Зате Фрі Прес гостро критикує рішаючі чинники за те, що вони в безстидний спосіб заборонили виріб марґарини як їди для незаможних родин, до того обтяжених багатьма дітьми.

Новинки з Канади

НОВІ ПРИПИСИ ЯК НАБУТИ ГОРОЖАНСЬКІ ПРАВА

З днем 2-го січня ввійшли в життя в Канаді **нові приписи про натуралізацію** чужинців. Отже тепер чужинець, який осів у Канаді, може зголосити подання о горожанство навіть як він живе тут коротше, як пять років.

Старі приписи вимагали, щоб чужинець чекав пять років, заки внесе подання о канадійські папери. Тепер він може внести аплікацію зараз по приїзді до Канади і в ній заявити бажання стати горожанином Канади. Але мусить чекати один рік, заки державний уряд дасть на це згоду.

Друки або формуляр до виповнення декларації треба дістати в суді, а виповняється її в присутності судового урядника. Тепер уже скасовано вимогу, щоб подання о горожанські папери виповняв адвокат або комишенер для відбирання присяги. Оплата за услугу в суді виносить $1.

Чужинці замешкалі в Канаді в останніх пятьох роках, підпадають ще під старі приписи, але мусять внести подання о горожанські папери цього року (1943).

Коли хто з них не внесе подання цього року, мусить ждати до 1944 року, коли йому буде вільно зголосити подання по новим приписам, а опісля ждати на папери ще 12 місяців.

СТРАЙК 12,500 РОБІТНИКІВ У СТАЛЕВІЙ ІНДУСТРІЇ

В Канаді страйкує 12,500 робітників у відливарнях сталі, що представляє дві третини всеї індустрії. В Сидні, в Новій Скошії вийшло на страйк 12 січня 5,000 робітників, а 14 січня прилучилися до страйку 4,000 робітників у Су Ст. Марі, Онт., і 3,500 в Трентон, у Новій Скошії.

На страйк заносилося від довшого часу. Робітники домагалися підвишки платень і тоді назначено окрему комісію, яка мала прослідити цілу скалю платень у канадійській сталевій індустрії. Видно, що пропозиції комісії не задоволили робітників і вони вийшли на страйк.

Страйкуючі робітники домагаються також, щоб заборонено спроваджувати основні сталеві продукти зі Злучених Держав до Канади.

Домініяльний міністер праці Мичел видав заяву, що страйк сталевих робітників є нелеґальний. Міністер звернувся телеграмою до президента юнії у Злучених Державах, Морея, щоб він ужив свого впливу для полагодження страйку.

Як поважно канадійська воєнна індустрія буде діткнена страйком, залежатиме передовсім, як довго страйк потреває. В оттавських колах не думають попустити страйкуючим робітникам, страйк уважають нелеґальним і зверненим проти держави та воєнних змагань, що є він частиною пляну зірвати цілу систему "замороження" платень.

Пайкування в Канаді буде правилом, не виїмком

Увесь хід подій в Канаді і Злучених Державах вказує на те, що в найблизчих місяцях буде заведено карткову систему на поживу, яка тепер ще не є на лісті купонів. У біжучім році пайкування буде правилом, не виїмком.

Так сказав саскачеванський міністер рільництва і в одній особі домініяльний адміністратор поживи Теґґарт, промовляючи на спільних зборах всіх рільничих стоваришень у Саскатуні.

Сніг, вітрюга й мороз в Алберті

Алберта має змінливу погоду завдяки свому положенню на границі морської полоси і есередущої Канади з континентальним кліматом.

Через тиждень сніг топився, температура піднеслася до 42 степені вище зера. Минулої середи впала за ніч 46 степенів вдолину, а в ночі з четверга на пятницю о 25 степенів ще нижче, так, що від середи до пятниці впала разом о 71 степенів. Такі наглі скоки не дуже милі для людського здоровля. В пятницю було в Едмонтоні 31 ст. нижче зера, причім був сильний і палкий вітер з північного заходу.

МІНІСТЕР ҐАРДИНЕР ЗАПОВІВ МЯСО НА КАРТКИ

Домініяльний міністер рільництва Ґардинер заповів у промові в Брендоні, що Канада і Злучені Держави будуть мати мясо на картки. Міністер не сказав докладніше про пайкування. Однак потішив, що канадійські фармері стільки випродукують худоби, що "ми зможемо їсти мясо й тут", заповідаючи одночасно, що Канада вивозитиме мясо до Злучених Держав і збільшить вивіз мясних консерв за море.

ДАЛЬШІ ОБМЕЖЕННЯ ДЛЯ КУПНА НА СПЛАТУ

Рада цін в Оттаві проголосила дальші обмеження для людей, що купують на сплати. Розпорядок у вийде в життя від 1. лютого.

Коротко, розпорядок обмежує продаж на сплати всього, що купують люди.

Дотепер вільно було продавати на кредит поживу, ліки й опал, а тепер уже заборонено. Опал можна ще далі купувати на сплати, однак мусить бути списана на письмі угода між продавцем і купуючим.

Завдаток на всі річи, куплені на кредит, буде відтепер 33 1/3 процент. Це є полегша для людей, які купують авта або фармерську машинерію. Зате загострено услівя кредиту для покупців меблів і пян.

Хто купив товар на сплату, має заплатити рату найвище до 25-го слідуючого місяця. Купцям не вільно продовжувати часу сплати хоч би на один день.

Купці мусять зменшити речинець сплати з 12 місяців на 10 місяців, коли ціна нижча як $500. Коли вища як $500, тоді вільно сплачувати 15 місяців.

Уряд обмежить продукцію пшениці

З Оттави повідомили, що там обговорюють пшеничну політику на 1943 рік. Заноситься, що буде зменшена засівна площа о 18 процент а ціна останеться така сама, як є тепер, то значить 90 центів за бушель Но. 1 над Великим Озерами.

Канада має більше як біліон бушлів пшениці, і хоч багато її вивезуть по війні до Европи а до Росії ще в часі війни, то все ж уряд не хоче, щоб збір у 1943 році був більший, як вимагають потреби канадійського населення й вивіз заграницю в теперішній кількости.

100-Процент Чистий Лай

ПЕЛЮСТКАМИ

ПАКОВАНИЙ В ЕДМОНТОНІ

Особливо відповідний до Роблення Твердого Мила

На відворотній стороні наліпки є точні вказівки в українській мові про те як виробляти мило.

H. H. COOPER LIMITED

EDMONTON, ALTA.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Єдинокий Український Католицький Тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.
Subscription in Canada per year $2.00
In the United States per year ... 2.50

Шлях до Берліну, Риму і Токія

У критичних місяцях війни, коли ворог вигравав одну битву за другою, провідники демократичних країн були дуже скупі, щоб виявити силу армії або числа военної продукції. Таке їх становище легко зрозуміле. Недавні заяви урядових кол оповідають нам, що Британія мала тільки одну добре узброєну дивізію для оборони Англії перед німецькою інвазією по розгромі Франції. Знову американський морський секретар подав, що в Перл Гарбор на Гаваях було підчас японського нападу в грудні 1942 девять американських панцирників і всі вони були або затоплені або ушкоджені. Таке саме з кружляками. З цього бачимо, як нерозумно було б тоді подати ворогові інформації і сказати, як слабі в той час були Злучені Держави на Спокійнім океані.

Та постепенно змінилася вся картина війни. Президент Розвелт, відкриваючи конґрес 13. січня, не завагався сказати американському населенню, що випродукували їх военні фабрики в 1942 році. Розкриваючи цифри президент додав, що те, що він думає подати, "не буде потішаюче для ворогів", бо вони ніколи не перевищать зорґанізованої сили Обєднаних Держав. Розвелт сказав, що справа аліянтів несхитно посувається вперед в Европі, Азії й Африці, завдяки чудові продукції в Злучених Державах.

1943 рік — сказав президент — завдяки цій продукції обіцяє дуже швидкий похід на шляхах до Берліну, Риму й Токія.

Заповідаючи, що перемога тепер є багато ближча, Розвелт подав у конґресі такі цифри про силу американської армії і продукції, що — як відомо — засобляє в военні матеріяли всі союзні держави і всі фронти на земській кулі.

Армія, фльота й летунство мають разом 7,000,000 війська, з чого 1,500,000 є за морем.

Американський промисл випродукував у 1942 р. 48,000 военних літаків, більше як разом продукція Німеччини, Італії і Японії.

Вироблено 56,000 військових моторових возів, включаючи танки і змоторизовану артилерію; 670,000 скорострілів і 21,000 протилетунських гармат; 10,250,000,000 серій крісових і скорострільних куль і 181,000,000 артилерійських куль. Збудовано 8,090,000 тон купецької фльоти і в той спосіб перевиконано встановлену квоту.

Арсенал демократії працює добре, сказав президент.

До промов президента Розвелта прислухується ввесь світ дуже уважно, то ж не диво, що його останню промову прийнято за програмову промову ведення війни. І президент сказав багато. Він говорив:

"Минулий рік був рішаючий для модерної цивілізації; біжучий рік буде повний страшних битв, однак з великою надією на кращі успіхи... Держави осі знали, що вони мусять виграти війну в 1942 році — або інакше втратити все. Я не потребую вам говорити, що наші вороги не виграли війни в 1942... Знаємо, що з кожним днем сила Японців в кораблях і літаках іде вдолину, коли сила Америки йде щораз вище вгору. Кінцевий вислід можна заповісти з математичною точністю. Це стане ясно для самого японського населення, коли ми вдаримо на їх власні острови і постійно будемо бомбардувати з літаків... Я не можу пророкувати, не можу вам сказати, де й коли Обєднані Держави найскорше вдарять в Европі... Не можу вам сказати, чи ми вдаримо по них у Норвеґії, або через низинні краї, або через Францію, або через Сардинію й Сицилію, або через Балкан, або через Польщу, або в кількох місцях нараз. Я можу вам тільки сказати, що без огляду де й коли вдаримо на суші, ми і Бритійці і Росіяни будуть по них бити з літаків тяжко й безупинно. Так, націсти і фашисти хотіли цього, і вони своє дістануть".

"... Ніколи ми не сміємо забувати, за що воюємо... Ми, і всі Обєднані Держави, хочемо справедливого мира і тревалого мира..."

Ось програма Обєднаних Держав на 1943 рік.

Бо інакше . . що з того?

В Західній Канаді є нас 250,000

Статистика виявляє, що в трьох тільки провінціях Канади — в Манітобі, Саскачевані й Алберті, є 250,000 — чверть міліона Українців, або близько 10 процент всього населення тих провінцій.

Ця цифра сама собою поважна. Та ще більше значіння має вона тоді, коли пригадаємо, що ті чверть міліона наших людей живуть збитою масою на фармах і в містечках. В багатьох околицях, навіть у містечках, ті люди представляють подавляючу більшість населення.

Дотеперішні успіхи.

Коли взяти під увагу, що наші люди приїхали до Канади всього 50 років тому та що наша початкова іміґрація була матеріяльно вбога і складалася майже виключно з рільників, які й тут стали фармерами або робітниками, то здобутки нашої іміґрації за того пів століття дійсно великі. Нарід наш не тільки причинився львиною частиною до розбудови західньої Канади й поправив своє матеріяльне становище, але також підніс себе на вищий щабель культурного життя.

Деякі недомагання.

Та є деякі справи, що їх Українці в західній Канаді або зовсім проґайнували, або на них ми звертаємо мало уваги. Чи одні чи другі справи є, на нашу думку, настільки важні, що від них у великій мірі залежить будучність не тільки всього нашого народу в цім краю, але також будучність тої частини Канади, де Українці представляють другу щодо числа національну ґрупу.

Що то за справи?

Пічнім від політичного представництва. В провінціональних парляментах маємо тепер двох послів в Алберті, одного в Саскачевані і шість у Манітобі, разом девять. У домініяльному парляменті маємо ми тільки одного посла (з Алберти). Переглядаючи мапи тих трьох провінцій, на яких зазначені провінціональні й домініяльні виборчі округи, приходимо до переконання, що в Алберті можемо мати чотирьох провінціональних і двох домініяльних послів, у Саскачевані чотирьох провінціональних і двох домініяльних, а в Манітобі сім провінціональних і двох домініяльних. Значить, у провінціональних парляментах західньої Канади можемо мати 15 послів, а в домініяльнім парляменті шість послів.

На державній службі чи то в провінціях чи в домінії, вправді є наші люди, але — крім кількох вимків, всі вони занимають підрядні становища. Нема не то міністрів, або заступників міністрів, але нема наших людей, крім двох чи трох, що занималиб поважніші становище в провінціональній чи домініяльній службі.

Чверть міліона українського народу, якого заслуги перед Канадою в нічому не менші, чим якого іншого народу, чейже заслужив собі дотепер — і в часі мира і в часі війни — щоб він мав хоч одного свого сенатора. Державні мужі Канади, а також інші визначні діячі й відвічальні часописи й журналісти признають, що Українці в великій мірі причинились до матеріяльного й культурного багацтва Канади. Признають вони також, що в цій війні около 35,000 Українців зі зброєю в руках боронять незалежности і свободи цього краю. Оскільки нам відомі рації, що ними послуговується домініяльний уряд при іменованню сенаторів, то Українці і в минулому й тепер мають за особою стільки заслуг, щоб іменовання одного сенатора Українця було оправдане під кожним зглядом.

Це не є неможлива річ. Це не є якась нездійснима мрія. Коли мрія мати своїх послів у провінціональних парляментах стала дійсністю; коли мрія про свого посла в домініяльному парляменті виявилась можливістю, а опісля й дійсністю, то справа іменовання сенатора — Українця також є можливою річчю. Як про збільшення числа наших послів у парляментах провінціональних і домініяльнім, так і щодо іменування сенатора Українця, не вказуємо на якісь практичні способи осягнення тої мети. Це справа практичних політиків. Але у звязку з іменованням нашого сенатора хочемо вже тепер зробити одно застереження, яке, на нашу думку, є дуже важне, іменно, що на чоловіка, який мав би бути сенатором, мусіли б погодитись усі наші ґрупи крім, розуміється, тої, яка має на цілі повалення існуючої політичної системи в Канаді.

У згаданих трьох провінціях є пять шкільних інспекторів-Українців (два з них тепер у військовій службі), а то в Алберті три, а в Саскачевані два. В Манітобі, де тепер є поверх 90,000 українського населення, нема ні одного шкільного інспектора української народности, хоч повинно їх бути там бодай три.

В трьох університетах західньої Канади є тільки один наш професор (в Саскачеванськім Університеті).

В Канадійських середніх школах (гай скулс) вчать тепер таких необовязкових мов, як латинська, французька й німецька. В університетах, крім згаданих уже, вчать навіть китайської мови. Нема розумної причини, чому в тих школах не могла б бути допущена на тих самих правах і мова українська, мова 45-міліонової української нації, якої поважна частина, бо около 300,000 живе в Канаді. Коли професори канадійських університетів уважають вказаним вчитись тої мови; коли діти не-українських професіоналістів уважають потрібним, щоб їхні діти приватно вчились української мови, то ті самі рації можуть бути добрі й на допущення української мови до середніх шкіл (гай скулс) і до університетів.

Але є ще й інші справи.

Всі ці справи є того роду, що залежать не тільки від самих Українців, але й від політичних партій та від урядів. Та є й інші справи, що залежать виключно від нас самих. До таких справ належать, між іншими консолідація нашого економічного життя.

В західній Канаді є десятки тисяч наших фармерів, продуцентів худоби, набілу і дробу. Чому ми не можемо мати бодай кілька великих різень (пекінґ плентс), і молочарень, основаних на кооперативних засадах, з яких користали б і ті підприємства і фармері?

В західній Канаді нараховують около 2,000 наших склепарів, чи то властителів загальних склепів, чи ґросерень. Чому ті склепарі не можуть мати бодай шість гуртівень (голсейлів) одіжи й обуви і стільки гуртівень ґросерняних, основаних на кооперативних засадах? Наші дві гуртівні — одна в Вінніпеґу а друга в Едмонтоні, є наочним доказом, що в нас є вже кому такі підприємства повести і є вже кому їх піддержати.

В Канаді є около 300 українських греко-католицьких церков, а кожна з них видає пересічно по кілька сот долярів на ріжні церковні річи. Чому не можемо ми мати свого власного складу церковних річей, основаного на кооперативних засадах, з якого користали б усі парохії?

"Пощо того всього?"?

Хтось може спитати: "Пощо того всього? Таж це Канада!" Якраз тому власне, що це Канада, то нам треба того всього.

Населення Канади складається з ріжних народностей і ріжних рас. Всі ті народи, через постійне і близьке співжиття зі собою, передають одні другим свої національні питоменности. Всі вони вкладають щось цінного зі своєї національної культури в процес творення канадійської нації, яку можна буде очеркнути аж за кілька поколінь. Співтворцями тої майбутньої канадійської нації є також й Українці. Обовязком теперішніх поколінь українського народу є подбати, щоб і ту цілість майбутньої канадійської нації ми вложили все найкраще, що ми маємо та щоб Українці були рівновартісними співтворцями в тому процесі. Канаді не поможе, а пошкодить, коли б ми лишились позаду в політиці, в науці, в мистецтві, в торговлі, в державній адміністрації, чи в інших ділянках життя державного, культурного народу. Ніякий інший нарід не буде нас "підтягати за вуха", щоб ми зрівнялись з ним. Всі ті ріжні здібности ми мусимо розвивати самі подібно, як це робили і роблять всі інші народи в Канаді. Наприклад у політичнім житті Канади вже тепер занимають високі становища люди народностей французької, німецької, шведської, норвежської, ісляндської, жидівської та інших. Є вже провідники партій, міністри та високі державні урядники в Канаді, яких предки приїхали сюди з західньої чи північної Европи. Всі вони уважають себе Канадійцями, працюють для Канади і нікому навіть до голови не прийде, що нащадок німецької родини — тепер міністер здоровля, ісляндської родини — один з суддів, жидівської родини — секретар канадійського дипломатичного представництва в сусідній державі — мають якісь інші інтереси, крім інтересу канадійського. Навпаки, допущення людей ріжних народностей до високих, відвічальних позицій у політичнім, адміністраційнім, науковім життю цього краю доказує, що Канада є одним із тих нечисленних країв у світі, де кожний чоловік має не тільки однакові обовязки, але й однакові права; де кона людина і кожний нарід має однакову нагоду розвивати свої здібности і тими здібностями прислужитись цьому краєві.

Розвинути всі ті природні здібности й доказати, що наш нарід доріс до уровеня культурного, державного народу — це обовязок живучих поколінь нашого народу в Канаді. Ми вже маємо людей на ріжні високі становища. Хто пригадує собі ті числа Українських Вістей, в яких були життєписи наших молодих людей з високою освітою, той знає, що між Українцями в Канаді є вже з кого вибирати компетентних людей на ріжні становища. Іде тільки про те, щоб подбати про ті позиції, про ті здобутки, за якими впоминався і тепер впоминався б ко;ний нарід в Канаді, як би був у нашім положенню.

Бо як не подбаємо про ті справи, то ніби що з того, що нас є чверть міліона в трьох західних провінціях, а триста тисяч в Канаді?

І. І.

Загранична політика Росії

У Злучених Державах Америки появилась книжка під повищим заголовком, пера Давида І. Даліна, уроженця Росії. Хоч та книжка не подає багато історичного матеріялу для будучого історика, то все таки його спостереження й заміт ки цінні, особливо коли брати під увагу трудноші, звязані з обговорюванням такої складної теми, як недавня заграничнa політика советської Росії.

Ще за царської Росії, коли теперішні большевики вели протицарську, революційну пропаґанду, вони осуджували "тайну дипльоматію" царського режиму. Але як тільки большевики прийшли до влади, то большевицька Росія стала найбільш замкненою й відрізаною від решти світа державою. І ніхто не знав докладно, що властиво діється в Росії. Це, в великій мірі, наслідок диктаторської влади советів. Там не було опозиції в парляменті. Советська Росія не мала й не має незалежних журналістів з приватними джерелами інформацій, а навіть заграничні кореспонденти подають звідти лиш те, що їм скаже або дозволить подати влада. Нема в Росії й орґанізацій ні вільних трибун для обговорювання політичних справ, у тому й заграничної політики. Советський уряд не оповіщує офіційних документів наприклад про те, як прийшло до німецько-російської війни, як це роблять інші держави. Майже рік перед німецько-російською війною міністер заграничних справ Молотов грав ролю німого і світ, а також населення Росії, тільки могло вгадувати про заміри советської Росії.

Та мимо всіх цих труднощів решта світа цікавиться заграничною політикою Росії, особливо тепер. Припускаючи, що Німеччина й Японія будуть цілковито розгромлені в цій війні, Росія стане тоді найсильнішою сухопутною силою в Европі і в Азії. І не зможе бути трівкого мира ані трівкого повоенного ладу без помочі Росії.

Автор згаданої книжки розглядає переговори між Британією і Францією з одної сторони й Росією з другої сторони в літі, 1939. Росія хотіла повного мілітарного союзу, на який не могла пристати Британія, бо її союзники — Польща й балтійські держави не хотіли погодитись на перехід російських військ через їхні краї зі страху перед комунізмом. Переговори ті нагло розбились після того, як Росія підписала договір з Німеччиною й напала на Польщу.

Перед першою світовою війною існував постійний союз між Британією, Францією й Росією, але тоді царська Росія не старалась накинути свого політичного ладу іншим державам. З советською Росією справа інша. Всюди поза советською Росією існує зорґанізований комунізм, яким кермує Москва. І власне те, що комуністичні партії у всіх краях беруть свої накази з Москви, було, по думці автора книжки, непоборимою перешкодою в англійсько-советських переговорах і в браку довіря до Росії.

Проблема зорґанізованого комунізму у всіх краях, яким кермує Москва, тепер ослабла, бо комуністи тепер є за війною. Але по війні проблема комунізму знов буде справляти трудноші й клопоти в заграничній політиці Советів, хіба зростаючий російський націоналізм доведе відмежування советських провідників від комуністичного руху в інших краях.

Щоб ясніше змалювати роботу комуністів поза советською Росією, варт пригадати, що недавно ще комуністи і по комуністичному натхнені ґрупи в Канаді, Америці й Анґлії дуже голосно домагались другого фронту і то негайно і то в Европі. Легко уявити собі, що сталося б з якоюсь ґрупою людей, що орієнтувалася б політично на Вашинґтон чи Лондон, а які старалися б накинути Сталінові военну стратеґію, що була б спеціяльно корисна для Британії і її союзників.

Тепер, коли Росія стала в цій війні по одній стороні з демократичними державами, престіж Росії піднісся в тих демократичних краях. Але є ще деякі питання, в яких нема згоди. До тих питань належить, між іншим, доля балтійських держав і східні границі Польщі. Яке буде становище Росії до цих двох справ по розгромленню Німеччини, це питання далі турбує уряди й населення тих країв.

Німці мобілізують мужчин, яких перше відкинули як нездібних до військової служби. Має бути їх 2,000,000. Недавно змобілізувала до армії 500,000 фабричних робітників і заступила їх робітниками з підбитих держав.

ПРОГРАМА 6-го ЗЇЗДУ

УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ АЛБЕРТИ

ЩО ВІДБУДЕТЬСЯ В НАРОДНІМ ДОМІ В ЕДМОНТОНІ

в днях 30-го і 31-го січня, 1943 (субота й неділя)

СУБОТА

Година 10-та рано — Служба Божа в церкві св. Йосафата. — Проповідь: Всч. о. В. Каменецький, ЧСВВ.

Год. 2 пополудні — Реєстрація делеґатів.

Год. 2.30 — Отворення зїзду; вибір президії до переведення зїзду, **звіт Заряду Б.У.К.-а.**

Головна програмова бесіда: Всч. о. І. Лесюк, ЧСВВ., духовний провідник Братства в Алберті. По цій бесіді учителі й молодь в одній кімнаті, а жінки у другій кімнаті будуть мати свої орґанізаційні наради, а мужчини останутъ у головній салі на свої наради.

По нарадах учителі й молодь виберуть свій заряд, а жіноцтво свій. Опісля всі сходяться до головної салі й там вибирають Головний Провінціональний Заряд Братства Українців Католиків на 1943-ий рік, в склад якого входять також представники учителів, молоді й жіноцтва.

На нарадах учителів і молоді промовлятиме Всч. о. М. Горошко з Саскачевану.

Вечером — прийняття для делеґатів і гостей.

НЕДІЛЯ

Год. 10 рано — Співана Служба Божа;

Год. 12 вполудень — спільний обід у Народнім Домі. Підчас обіду збірка на Українські Вісти.

Год. 2 пополудні — Продовження зїзду: промова нововибраного голови Б.У.К.-а в Алберті; промови Всч. о. М. Горошка з Саскачевану, п. А. І. Яремовича з Вінніпеґу і І. Ісаїва; привіти; збірка на Фонд Будови Інституту св. Йосафата в Едмонтоні; спільна фотоґрафія.

Вечером — КОНЦЕРТ, на якому будуть промовляти Всч. о. Ізидор Когут, ЧСВВ., з Едмонтону й п. Юрко Войтків, голова Народнього Дому.

За 10 років міліон дітей менше в Анґлії

В Анґлії появилася книжка ("Бунт Родичів"), в якій автори — чоловік і жінка, звертають увагу на одно із найважніших питань, що стоїть перед анґльо-саксонською расою, іменно — застрашаюче зменшення уродин в Анґлії. Автори доказують, що в Анґлії є тепер один міліон дітей менше, як десять років тому. Як число дітей буде далі так маліти, то за 30 років 24 процент населення Британії буде пониж че 30 років життя, а все населення в Британії за 100 років страшно змаліє. В 1939 році в Анґлії було 41 міліон душ. Але як число уродин буде маліти в такій кількости, як тепер, то за 100 років в Анґлії буде всього чотири й пів міліона душ.

"Іншими словами", пише з того приводу часопис "Йоркшаєр Повст" — населення Анґлії стане на половину менше, як теперішнє населення Лондону. Ці цифри повинні переконати навіть найменш думаючих, що продовження теперішнього застрашаючого напрямку може допровадити лиш до самогубства білої раси взагалі, а зокрема до самогубства бритійської раси."

Вже від довшого часу, а особливо від часу цієї війни, в Анґлії підносяться голоси за більшими родинами. Поширюють ту думку навіть ті круги, які глумливо легковажили голос католицької Церкви, що завсіди і між кожним народом осуджує контролю породу, або так звану "білу смерть".

Комуністи вибрали двох алдерменів у Торонті

Пише "Торонто Сатердей Найт", що комуністична партія відзначилася тим, що (помимо того, що існує нелеґально) вибрала двох своїх алдерменів до торонтонської міської ради. Один з них дістав майже два рази стільки голосів, що інший вибраний алдермен в його варді.

Часопис потішає себе, що все ж комуністи не мають чисельної більшости над всіма іншими разом у тій варді. Але стає абсурдом — пише Сатердей Найт — щоб справи великого міста лишати до полагоджування одній пятій частині виборців і претендувати, що місто управляє собою в демократичний спосіб.

ЦІКАВІ РЕЧІ

НАЙСТАРША ҐАЗЕТА

Найстарша ґазета в світі, це "Кінґ Пав" (часопис жителів), що почала виходити в Китаю в місті Пекіні. Довший час виходила неправильно, а правильно стала виходити від 1351 р. Це був урядовий часопис китайського уряду.

ВШАНУВАЛИ В. КОССАРА ДАРОМ 5,000 ДОЛЯРІВ

Англійська преса принесла вістку з Вінніпеґу, що Українське Національне Обєднання в Канаді вшанувало свого провідника, інж. Володимира Коссара бенкетом, на якому вручено йому почесний дар на суму пять тисяч долярів.

Володимир Коссар був сотником в Українській Галицькій Армії і командував 5-ою бриґадою. По приїзді до Канади в 1927 році, зорґанізував Стрілецьку Громаду. Від 15 літ був одним з провідників Українського Національного Обєднання (УНО), а від 1937 р. його головою.

Цей дуже рідкий у нас вияв вдячности за громадську працю нотуємо з приємністю. Тим приємніше, що члени тої організації не належать до надто маючих людей.

"ТИ" І "ВИ"

Аж до IX століття говорили собі всі люди "ти" ("тикали" собі). Від того часу стали вже нижчі й убогіші до суспільно вищих і багатших говорити "ви". А багатші далі тикали біднішим. Від 17. століття стали поволі насамперед у Франції, потім в Англії вкрадатися щораз більші розріжнювання. Наслідком цього вже в 18 столітті є "пан", "ясний пан", "ясновельможний пан" і "ясноосвічений пан".

СЕРЦЕ І КРОВ

Серце людини це неначе живий мотор організму. Воно виконує коло 100 ударів на мінуту, а через 70 літ виконує аж 3 біліони ударів. Коли взяти на увагу, що серце при кожнім ударі втягає в себе одну двадцяту часть кварти крови, то за 70 літ цей мотор випомповує коло 150 міліонів кварт крови. Є це так багато, що з такої кількости крови повстало б озеро на 230 ярдів у промірі і 1 ярд і 5 цалів глибоке.

ЯК РІЗАТИ СКЛО

Навіть без діяманту можемо краяти скло, а то трикутним пильником, якого гострий рубець звогчимо терпентиною. Дірки в склі можна висверлити сверликом замоченим у терпентині.

СКАРБ ЗПЕРЕД 2,000 ЛІТ

З Єгипту повідомляють, що підчас валення одного старого дому в Александрії знайдено в глибині фундаментів касу, а в ній гроші з літ 217-96 перед Христом.

КОРОВА, ЩО СКИДАЄ НА ЛІТО РОГИ

В ренчара С. В. Райта коло Меклавд у полудневій Алберті є трилітня корова, яка минулого літа скинула роги, а на зиму вони їй відростають. Голова і зад корови нагадують серну. Ця корова мала на весні двоє телят нараз.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

НЕДІЛЯ ПО ПРОСВІЩЕННЮ

Євангелія св. Матея, Зачало 8.

А Ісус, коли почув, що Йоана видано, відійшов у Галилею. І покинув Назарет і прийшов та поселився в Капернаумі над морем, на границях Завулону й Нефталіму, щоб сповнилося, що сказав пророк Ісаїя:

Земля Завулонова і земля Нефталімова, шлях морський, за Йорданом, Галилея поган; нарід, що сидів у темряві, побачив велике світло і тим, що сиділи в країні тіні смерти, зійшло світло.

Відтоді почав Ісус проповідувати й говорити: Покайтеся, бо наблизилося царство небесне.

НЕДІЛЬНА НАУКА

1. Земля Завулонова і Нефталімова.

"Передніший час впокорив землю Завулонову й землю Нефталімову — каже пророк Ісаїя — та пізніше звеличить при морську дорогу, зайорданську сторону, поганську Галилею". Ті північні окраїни ізраїльського царства найбільше були наражені на наїзди ворожих військ. Кілько разів нарід провинявся, Бог допускав, що Сирійці або Асирійці впадали на ті землі, рабували й нщили їх. Бувало також, що Завулонові і Нефталімові землі літами занимані були ворогами. Таке було впокорення тих земель в давні часи. Зате в месіянських часах припала тим землям ласка, що якраз там поселився Христос і відтам зачав своє месіянське ділання.

Кара й тяжкий допуст Божий не все є мірилом злоби, особливо коли Бог досвідчуванням хоче довести до поправи. Дуже часто дочасні кари, це правдиве Боже добродійство і мають на меті довести до вічного спасення. Поки живемо на землі, Бог і в каранню є все нашим добрим Отцем. "Кого любить, того і карає і ласкавий Він для нього, як отець для свого сина." (Притча Сол. III. 12).

II. Нарід, що сидить у темряві.

Христос це Спаситель людей. Тому вибрав він нарід, котрий сидів у темряві і смертній тіні, щоб освітити його. Мешканці при Ґенезаретськім морі там за Йорданом, в поганській Галилеї, це правдивий образ пропащого перед приходом Спасителя людства. Темрява й духова смерть держали їх у своїх оковах. Як сліпці вони не могли бачити сонця свого життя. Так бачить їх пророк у неволі поганства. Вони відірвані від правдивого Божого народу, від правдивого Божого культу, цілі століття позбавлені були світла Божої правди. Їм якраз, тим найбіднішим, мали засіяти перші проміні нової доби, перші проміні сходячого месіянського царства.

Чим Христос був при першій появі, тим Він є нині й на віки. "Бо не післав Бог Сина в світ, щоб судив світ, але, щоб через Нього спасся світ" (Йоан III. 17). Нема такої великої темряви, нема також зимної ночі, щоб проміні Христової любови не освітили й не розігріли її. Де релігійний або моральний занепад, там якраз треба шукати Спасителя, там найскорше приходить Христос з поміччю.

III. Сходяче Світло.

Христос, це правдиве світло. Він обіцяний Месія, на котрім сповнилися всі старозавітні пророцтва. Ось тепер підносить Він свій голос, щоб проповідувати покаяння, як конечне розположення серця і душі до прийняття Божого царства. І нині лиш той є дійсним членом Божого царства, хто покаянням очистив душу і вірою прийняв благовість Божого Сина. "Нарід, що сидів у темряві, побачив велике світло і тим, що сиділи в країні тіні смерти, зійшло світло." Піднесім і ми наше серце і очі до Христа, а Він врятує нас від темряви невірства та царства вічної смерти. "Встань, котрий спиш, а воскреснеш з мертвих і просвітить тебе Христос." (Еф. V. 14).

о. Мирон Кривуцький.

Справа на Часі

(Докінчення).

В католицькій Церкві епископ є природним провідником релігійного життя дієцезії. З того слідує, що епископ є дійсним головою, а не почесним всіх релігійних товариств та добродійних церковних інституцій, які є обявом релігійного життя дієцезії і її славою та честю. В правдиво релігійнім народі високо стоїть авторитет епископа — наслідника св. Апостолів. І в нас Українців католиків авторитет нашого епископа мусить високо стояти й бути в великім пошанівку а тоді й другі нас пошанують та віддадуть нам належне місце в громаді віруючих та культурних людей. Шануй себе, а другий тебе пошанує, каже на родня пословиця. Тому то й це релігійне товариство, про котрого потребу я пишу, що має опікуватись розбудовою наших греко-католицьких церков та релігійно-народніх інституцій, мусить бути під проводом нашого церковного авторитету — Епископа, який має виконати свою взнеслу задачу добродійности, якої основою є правдиво глибока релігійність.

На духовних вправах світських священиків, які відбулись з початком вересня минулого року в Йорктоні, в домі Колеґії св. Йосифа, за згодою і благословенням Їх Ексцеленції Кир Василія, основано Місійне Товариства для Греко-Католицької Дієцезії Українців у Канаді. Всі Всч. Отці-місіонарі одноголосно признали, що вже найвищий час, щоб ми Українці мали таке хосенне товариство для поглиблення релігійного життя серед нашого народу в Канаді, й високо двигнули місійну працю між нашим народом і понесли благовістя Христове і в найдальші закутини канадійських пралісів, де незавидна доля загнала синів з Української Рідні. Це нове товариство названо Місійне Товариство св. Йосафата в честь св. Мученика Йосафата нашого родимця з Володимира Волинського, якого замучили Москалі за місійну працю над злукою схизматиків з католицькою Церквою.

Це місійне Товариство св. Йосафата заложено якраз у році 30-літнього ювилею священства і місійної праці в Канаді Їх Преосвященства Кир Василія. Основання цього Товариства нехай буде для Їх Ексцеленції ознакою любови й вдячности від всього священства і щирого, віруючого Українського Народу. Ми духовні діти Їх Преосвященства тим актом положили основи для нового релігійно-добродійного зросту нашої Церкви в Канаді, і для скріплення релігійно-народньої єдности Українського Народу. Це Місійне Товариство св. Йосафата має працювати в цілій Канаді на славу Богові й нашої греко-католицької Церкви, на релігійну користь нашого доброго й віруючого Народу.

Звичайними членами цього Товариства можуть бути всі Українці греко - католицького обряду, які зложать річно 1 доляр на його ціль. Члени добродії складають одноразово 5 долярів, а основники 25 долярів. За всіх членів Місійного Товариства відправиться одна Служба Божа за здоровля, а друга за померших. Як буде можливість свобідної комунікації, то вистарається в Апостольській Столиці відповідний відпуст для членів Місійного Товариства св. Йосафата.

Ціллю Місійного Товариства св. Йосафата є: нести моральну поміч убогим околицям в справі будови церкви і сталої духовної обслуги. Коли Товариство зросте в членство, то буде нести поміч нашим науковим і добродійним інституціям.

Предсідником - головою Місійного Товариства св. Йосафата є Преосвященні Владика, Їх Ексцеленція Кир Василій Ладика, греко-католицький Епископ Українців Канади. Епископ назначує членів Заряду, які по вказівкам Ординаріяту ведуть справи Товариства. Їх преосвященство для 10 вересня, 1942, з повним вдоволенням прийняли до ласкавого відома основання Місійного Товариства св. Йосафата, затвердили його власноручним письмом і назначили урядників до провадження Товариства. Ними є: Заступник предсідника о. Мирон Кривуцький, касієр о. Василь Шумей. Секретарі: о. Михайло Григорійчук — діловий, а о. Василь Дзюрмон — фінансовий. Наша католицька преса, як Українські Вісти, Світло і Голос Спасителя, свого часу подала коротку відомість про заснування Місійного Товариств св. Йосафата.

З цим новим роком починаємо кампанію над організацією, цього так потрібного Товариства в нас Українців католиків у Канаді. Тому, кому залежить на долі нашого віруючого українського народу в Канаді, хто бажає йому сили і зросту релігійного, хай вступає в ряди Місійного Товариств св. Йосафата і ще других приєднує! Будьмо щирими й ревними місіонарями цього нового Товариства. Релігійний підйом нашого щирого й доброго українського народу, дальший розвій нашої греко-католицької Церкви, нехай нас усіх загріє й заохотить до ревности в праці для цеї гарної і знеслої ідеї християнської жертвенности для слави Божої й добра Українського Народу.

Апелюю і до Вас, Всч. Отці Місіонарі, до вашої душпастирської ревности. Під світлим проводом свого епископа станьте до праці для цього святого діла. Під вашим умілим проводом нехай кожна церковна громада і кожна місійна станиця має в себе членів Місійного Товариства св. Йосафата. Нехай усі греко-католики станьть в ряди робітників у цім Товаристві для слави Божої, для добра св. Церкви і для духовного релігійного зросту Українського Народу. Ваша душпастирська ревність знайде способи для позискання не лиш звичайних членів Місійному Товариству, але й Добродіїв і Основників, щоб Товариство мало фонди не лиш для розбудови сітки церков, але і для підмоги нашим добродійним Інституціям. "Бог цього хоче!" — нехай буде кличем нашої спільної акції для розбудови Місійного Товариства св. Йосафата в Канаді.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

СІЧЕНЬ

		Старий стиль.	Новий стиль.
20	С	† Соб. св. Івана Хрест.	† Прп. Евтимія В.
21	Ч	Преп. Георгія	Прп. Максима
22	П	Мч. Полієвкта	Ап. Тимотея
23	С	Св. Григорія Ніс.	Сщмч. Климента
24	**Н**	**по Просв.** † Прп. Теод.	**30 по Сош.**
25	П	**Мч. Татіяни**	† Свь Григорія Богослова
26	В	Мч. Ермила і Страт.	Прп. Ксенофонта
27	С	Преп. Отців у Синаї	† Перен. м. св. Ів. Золот.

ПАПА БАЧИТЬ НАДІЮ НА НОВИЙ МИР ЗІ СВОБОДОЮ ДЛЯ НАРОДІВ І РЕЛІГІЇ

У різдвянім числі ми згадали коротко про важну промову Св. Отця з приводу різдвяних свят, а тепер подаємо докладніший зміст.

Папа, благословлячи християнський світ у великий день Христового Різдва сказав, що Католицька Церква не візьме участи в війні, хоч вона не є глуха на світове положення. У теперішньому часі виринула нова загроза, а це підпорядкування всього політиці й ярмові національної держави, що все піддає під людські закони.

Як сторож природнього і надприродного ладу, Папа говорив далі, Він мусить домагатись заховування тих законів на яких основується людське життя й на яких мусить бути збудований новий лад у світі.

Світ бажає мира. Цей однак мир має бути не тільки зверхній мир між народами світу, але він мусить бути внутрішній мир; у кожнім народі мусить бути єдність і любов.

Далі св. Отець зазначив, що Церква завжди осуджувала марксистський соціялізм (комунізм) і тепер те саме повторює.

Лад і безпека має натхнути довірям народи.

Ціллю має бути не верховодити, але служити.

Згадуючи про робітників, Папа сказав, що труднощі, з якими тепер боряться робітники, не є природні, але штучні, витворені людьми. Робітник мусить мати забезпечену дану приватну власність, головно батько з великою родиною. І тому Церква мусить боротись проти тих штучних перегород закликуючи до створення кращого суспільного ладу й до закінчення цього сумного періоду пригноблення.

Дорога буде довга й важка й на ній є пять придорожних стовпів.

1. Хто хоче мира, той мусить знову людству привернути ту гідність, що її дав Творець.

2. Треба таких суспільних реформ, що дали б кожному можність користати з усіх його прав.

3. Матеріялізм треба знищити.

4. Хто хоче мира, мусить привернути роботі місце визначене її Богом і забезпечити робітника та його родину усіма засобами, що їх тільки може мати модерна держава.

5. Хто хоче мира, мусить співпрацювати до привернення повного суспільного й правного ладу. Тому, що правні закони дані Богом, захороняють кожну людину проти напастей, муситься вжити нових і успішних засобів до осягнення того, щоб кожна одиниця могла почуватись правно безпечною. Це можна осягнути тільки через леґальних суддів.

Папа подав ще, що існуючі леґальні порядки не треба зміняти внутрішніми революціями, а так, щоб держава точніше придержувалась тих правил, що охороняють одиницю.

Хто хоче мира, той мусить піти на службу суспільности й боротись за мир.

Моє благословення хай зійде на всіх тих, що мов Хрестоносці, будуть боротись за цей кращий християнський світ.

В одному місці своєї промови Папа сказав і те, що велика частина людства несе відповідальність за помилки й заподіяні шкоди. Смерть накладає на людство обовязок посвятитись праці для досягнення спасення. Жертви воздушних нападів накладають на людей цього роду обіт. Вже багато разів від початку цієї війни виступали ми проти воздушної війни — казав Папа — і закликав людей доброї волі з великодушним серцем працювати над переведенням у життя програми суспільного усмирення світа.

Тепер настала така доба, що відкидає всякі моральні поняття й забуває про існування Бога. Тепер переціноється значіння людських законів і йдуть змагання, щоб завести верховодство даної нації, раси чи кляси. Папа висказує свій жаль і біль, що ті теорії, хоч так дуже ріжняться між собою, однак є схожі в тому одному: що вважають державу чи її представників за найвищий авторитет, якого не вільно критикувати навіть тоді, коли він нарушує християнські й людські права.

Ми — говорив Св. Отець — безсторонно відносимось до кожного народу й готові співпрацювати в кожному новому ладі, що принесе справедливий мир.

Звертаючись окремо до молоді всього світу, Папа так говорив: У вас є великий юнацький запал. Та цей запал треба звернути на службу Богові. Ви повинні боротись згідно з правдою й з вічними законами Бога.

Ті, що задумують взяти участь у будові нового світу, мусять боротись за право свобідного вибору державної влади й релігійного ладу. Вони мусять це відкинути, щоб держава з людьми поступала як з чередою й розпоряджала ними мов вони були б бездушними річами.

Тільки спільними зусиллями народів можна завести мир так, щоб нові конфлікти в будуччині стали неможливими.

Це важні вказівки найвищого церковного Авторитету й вони заслугують на те, щоб їх не легковажити.

ПРОТИ ПОГАНСЬКОЇ РОЗПУСТИ

В американськім стейті Месечусетс недавно піддано під голосування внесок до поправки закону, щоб лікарі могли дозволено давати інформації замужним особам, щодо практикування контролі уродин. Хоч сторонники того проєкту, між ними деякі протестантські й жидівські духовники, сильно аґітували в пресі й на радіо за внеском, то однак католики при співпраці многих некатоликів при голосованню більшістю голосів повалили цей внесок.

На запит, яке є становище католицької Церкви в справі контролі уродин, американський кардинал О'Коннел, архіепископ Бостону, дав таку відповідь: "Католицька Церква недвозначно й беззастережно осуджує й відкидає як важке нарушення Божого права всякі штучні забіги, щоб знівечити святі цілі подружжя.

Таке, коротко, є становище католиків до цієї шкідливої науки і практики. Церква навчає а історія доказує, що практика штучної контролі породу неминуче веде до сумних наслідків для одиниць, родин, держави й народу. Її становище спирається певно й непохитно на Святому Письмі й безперервнім християнськім переданню. Те, що треба сьогодні, то не знижування себе до поганської розпусти, а сили християнської чесноти; не потурування собі, але погамовання себе; не контролі породу, але контролі себе.

Так коротко він висказав католицький погляд на науку й практику про контролю уродин. Це становище однак не є виключно католицьке, бо міліони, що знаходяться поза католицькою вівчарнею, завжди приймали цей мудрий погляд, розуміючи його значіння для одиниць і добра родини та народу. Вкінці на запит, чи можна кооперувати в якій небудь практиці чи науці, що нарушує Боже право, відповідь релігії і здорового розуму є рішуче "Ні!"

Червоні в Еспанії стріляють до статуї Христа

З Лондону донесли 11 січня, що еспанскі комуністи стріляли до статуї Святого Серця на горбі під Мадридом і потророщили її. В літі 40,000 паломників відвідали каплицю біля якої стояла та статуя. Це видно, не подобалося большевикам, головно тому, що більша половина паломників складалася з робітників і їх родин.

НАЦІСТИ ЗАГОВОРИЛИ ПРО РЕЛІГІЙНУ ТЕРПИМІСТЬ

Переслідування н а ц і с т ами християнства, а зокрема католицької Церкви в Німеччині викликали загальний осуд у світі. І під впливом того осуду й нападів на націзм, Алфред Розенберґ, фільсоф націстичної партії, дав перший знак, що націсти затрівожилися.

Розенберґ, який проповідував повалення християнства і привернення почитання староґерманських божків, тепер написав і оповістив через радіо, що "націонал-соціялізм вчить абсолютної терпимости супроти релігійних ґруп — оскільки їх діяльність не є звернена проти ґерманських моральних почувань або проти існування німецької держави."

(Слова Розенберґа про відношення націстів до релігії, докладно нагадують недавні арґументи московських большевиків про "свободу" богопочитання).

Теперішній Папа осудив Розенберга як протихристиянського письменника і проповідника.

Сталін дякує священикові

Якийсь російський православний священик Александер Тройскій післав 100,000 рублів на будову танків і літаків для червоної армії. Гроші зложили на селі.

Сталін післав священикові листа з — подякою.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

СІЧЕНЬ
24. Неділя 30 по Сош —
Калмар (річні парохіяльні збори)
Егремонт (річні парохіяльні збори).
ЛЮТИЙ
2. Стрітення (н.ст.) —
Меплі
7. Неділя 32 по Сош. —
Ледук
Фор Фар
12. Трьох Святителів —
Ню Брук
Парк Корт
14. Неділя Митаря і Фарисея —
Вайлдвуд
Просперіті
15. Стрітення (ст. ст.) —
Еванзбург
Бойл (базар)
BASILIAN FATHERS
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.

СІЧЕНЬ
24. Неділя по Просв. — Моркемб.
23 до 25 відвідини парохіян.
Дервент місто, год. 9.30 рано.
31. Неділя 31 по Сош. —
Нортерн Веллій.
ЛЮТИЙ
7. Неділя 32 по Сош. — Дервент місто
12 Трьох Святих — Дервент св. Вознесення
14. Митаря і Фарисея — Мирнам
15. Стрітення Господне — Дервент св. Юрія
21. Неділя — Виллингдон
28. Неділя — Елк Пойн місто.
BASILIAN FATHERS
Derwent, Alta.

СІЧЕНЬ
24. Неділя — Кавон (водосвяття).
о. Йосиф Бала
Етелберт, Ман.

СІЧЕНЬ
24. Неділя — Ґернзей
о. П. Криворучка.
304—4 Аве. Н. — Саскатун, Саск.

СІЧЕНЬ
24. Неділя — Нора, Саск.
о. Мирослав Колодій,
Box 23. Рама, Саск.

СІЧЕНЬ
24. Неділя по Просв. — Св. Спаса.
о. А. Цимбалістий,
Кадворт, Саск.

СІЧЕНЬ
24. Неділя — Драй Ривер
31. Неділя — Медовлендс.
О. І. Кристалович,
Box 102, Виннипегозис, Ман.

СІЧЕНЬ
24. Неділя — Тондер Крік.
31. Неділя Бінфейт.
о. А. В. Фик,
1731 Торонто Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон 7767.

ЛЮТИЙ
7. Неділя — Понас Лейк
12. Трьох Святителів — Куликів
14. Неділя — Рама.
15. Стрітення ГНІХ. — Кизів
21. Неділя — Бобулинці.
о. Мирослав Колодій,
Рама, Саск.

СІЧЕНЬ
24. Неділя — Валей Ривер місто: Богослуження і водосвяття.
31. Неділя 31 по Сош. — Горані
ЛЮТИЙ
7. Неділя 32 по Сош. — Сифтон
12. Трьох Святителів — Фишінг Ривер
14. Неділя Митаря й Фарисея — Зоря
15. Стрітення — Венлав
21. Неділя Блудного Сина — Тутзейд
28. Неділя Мясопустна — Валей Ривер місто.
о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

СІЧЕНЬ
24-го —
Гилліярд (Вибір делеґатів на Зїзд).
Лемонт
31-го —
Веґревил
ЛЮТИЙ
7-го —
Восток св. Николая
14-го —
Чипмен.
21-го —
Гилліярд св. Івана Хрестителя
28-го —
Восток св. Николая
BASILIAN FATHERS
Mundare, Alta.

СІЧЕНЬ
24. Неділя — Канора
31. Неділя — Ронімід.
о. Петро Пасічник,
Box 57.. Канора, Саск.

СІЧЕНЬ
24. Неділя по Богоявленню —
Розбурн фарми, свячення води.
о. Кирило Лотоцький,
Овкбурн, Ман. Box 22.

СІЧЕНЬ
24. Неділя — Прісвил (місто), водосвяття.
31. Неділя — Стінен, водосвяття.
о. Мих. Мельник,
Арран, Саск.

СІЧЕНЬ
24. Неділя по Просвіщенню —
Альвена фарми (водосвяття)
31. Неділя 31 по Сош. — Приймове.
ЛЮТИЙ
7. Неділя 32 по Сош. — Ланівці
12. Пятн., Трьох Свят. — Альвена фарми.
14. Неділя Митаря і Фарисея — Альвена місто
15. Пон., Стрітення — Боднарі
21. Неділя Блудного Сина — Приймове.
28. Неділя Мяс. — Ст. Джулієн
о. М. Оленьчук,
Box 150. Алвена, Саск.

СІЧЕНЬ
24. Неділя по Богоявленню —
Елма (Йорданське водосвяття) і річні парохіяльні збори.
31. Неділя 31 по Сош. — Сарто.
о. Ярослав Чиж,
1954 Логан Аве., Вінніпеґ, Ман.
Телефон 27274.

СІЧЕНЬ
24. Неділя — Юматило (Ґрифтон) водосвяття.
31. Неділя — Ґилберт Плейнс (річні збори).
ЛЮТИЙ
7. Неділя — Давфин
12. Трьох Святителів — Райдінґ Парк
14. Неділя — Келд
15. Стрітення Господне — Ешвил
21. Неділя — Ґрендвю
28. Неділя — Ґилберт Плейнс
о. В. Ю. Шумей,
Box 64. Давфин, Ман. Тел. 331

СІЧЕНЬ
24. Неділя по Просвіченню —
Спедден (річні парох. збори).
Редвей
31. Неділя 31 по Сош. — Редвотер.
BASILIAN FATHERS
Box 8, Radway, Alta., Phone 4

СІЧЕНЬ
24. Неділя по Богоявленню —
Арран місто.
31. Неділя — Арран Весна.
о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

СІЧЕНЬ
24. Неділя — Озерна
31. Неділя — Город.
Кожної неділі і свята вечірня проповідь і суплікація в Сенді Лейк о год. 7 вечером.
УВАГА: Кожної неділі і свята вечірня, проповідь і суплікація в Сенді Лейку, о годині 7 вечером.
о. М. Григорійчук,
Сенді Лейк, Ман. Телефон 9-04.

СІЧЕНЬ
24. Неділя по Просв. — Сандави
31. Неділя 31 по Сош. — Каліенто.
о. С. Калуський,
Box 11. Вайта, Ман.

СІЧЕНЬ
24. Неділя по Просв. — Алтікейн
31. Неділя 31 — Виткі в
о. Н. Дрогомирецький,
Гаффорд, Саск.

А Де Ви Купуєте Церковні Річи?

Свічки, ладан, вуголь, фелони, хоругви, павуки, ліхтарі, чаші і все, що вживається в нашій Церкві, дістанете в **однокій Українській Фірмі Церковних Річей у Канаді—ПРОВИДІННЯ.** Пишіть по інформації і ціни до

PROVIDENCE CHURCH GOODS

710 Main Street Winnipeg, Man.

З НАШОГО ЖИТТЯ В КАНАДІ

ВІД ВЛАСНИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ

ВІСТИ З ВІНІПЕҐУ

(Від власного кореспондента).

РІЧНІ ЗБОРИ 1-ГО ВІДДІЛУ БРАЦТВА

Річні Загальні Збори Брацтва св. Николая, Відділ 1, у Вінніпегу, відбулися в неділю, 3 січня, 1943, в авдиторії св. Володимира й Ольги, 115 МкГрегор Ст.

На збори зійшлось поважне число членів, які також вшанував своєю присутністю о. Др. В. Кушнір. Обрано президію на перепровадження зборів: В. Голембйовський, голова; І. Ярко і Дм. Юськевич, секретарі. Усі справи залагоджено скоро і гладко. По звітах урядників, які збори прийняли одноголосно, потверджено, май же без зміни, той самий заряд на 1943 рік. Доказ, що заряд працював справно. Цей факт підкреслив також у своїй промові о. Др. Кушнір, даючи тим признання зарядові за його бездоганну працю. Стан членства представляється так: минулого року прийшло нових членів 30, померло 5, тепер відділ має 566 членів. Біланс приходів і розходів виказує готівки $504.29. Тут годиться згадати, що Брацтво набуло на власність будинок (ріг вулиць Арлінгтон і Селкирк) на яку то ціль І. Відділ дав $300.00. Тому, що дотеперішня практика виказала деякі недомагання в справі лікарської обслуги членів Брацтва, ухвалено жадного лікаря не згоджувати. Натомість коли член Відділу захорує, треба якнайскорше повідомити опікунів хорих, щоб ті могли перші хорого відвідати й на місці про розмір лікарської потреби рішити. Коли б зайшла необхідність, заряд може самий лікаря кожночасно коопгувати.

РІЧНІ ЗБОРИ 15-ГО ВІДДІЛУ БРАЦТВА

Річні загальні збори Українського Запомогового Брацтва св. о. Николая, Відділ 15, в Вінніпегу, відбулися в неділю, 3. січня, 1943, в парохіяльній залі на Бойд вул.

Зборами проводив Дм. Дорош, секретарювали Мих. Білик та Яків Ковальчук, як вибрана президія на пере провадження зборів. Іван Мельничук рекордовий секретар відчитав протокол з минулорічних зборів загальних, відтак урядники по черзі здавали свої звіти. Збори прийняли усі звіти одноголосно, почім одобрили той самий заряд на рік біжучий.

За минулий рік членство збільшилося так, що відділ начисле тепер 155 членів. Так само збільшився фінансовий оборот. Приходу за рік було $2,408.21, а з переносними $95.87 в попереднього року мав Відділ разом $2,504.08. Розходу було $2,487.94. В касі остае $16.14. Лікарем відділу потверджено наново д-ра Б. Диму.

СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ В ПАРОХІЇ СВ. НИКОЛАЯ

В неділю, 3 січня, 1943, парохія церкви св. Николая мала традиційну спільну св. вечерю в салі св. Івана Милостивого. Присутніх було около 200 осіб. За почесним столом сиділи: парох церкви о. ігумен Сеньків, запрошений нововибраний мейор міста Вінніпеґу п. Колтер, міські радні В. Шкраба і Й. Степнюк, шкільний радний А. Загарійчук, секретар К.У.К. п. Яремович, панна Білінська, пп. Й. Печенюк, С. Рибчук і інші. Перед початком вечері о. Сеньків провів молитву, почім усі проспівали "Бог Предвічний". Вечерю переплітали колядами та співом коляд. Тоаст-майстром був п. М. Коваль. Перше корот ке слово виголосив о. Сеньків. Відтак говорили почерзі мейор Колтер, Радні Стенюк і Шкраба. Мейор при тій нагоді ще раз дякував Українцям за їхню солідарну підтримку при останніх виборах і обіцяв зробити все від нього залежне, щоб оправдати довіря українських виборців. Тут на місці буде згадати, що п. Колтер інтересується громадським життям Українців по виборах так само, як і перед виборами і не оминае жадної нагоди, щоб заманіфестувати до нас прихильність. Коли відтак прийшов о. Слобода, що був перешкоджений іншими обовязками, зачали всі під його проводом колядувати. Ще промовляли пп. А. Загарійчук і С. Рибчук, перший по українськи, другий по англійськи, оба дуже змістовно і щиро. І знов колядували. Співали з ентузіязмом, а мейор неголосно підспівував легкі для слуху мельодії до незнаних йому слів. По пів до девятої відспівали "Гад сей да Кінг" і розійшлись зі спокоєм у душі і з надією, що цей рік принесе на землю мир.

Краків, Алта.

ВШАНУВАННЯ П. Н. КОРОЛЮКА

В день празника св. Николая родина і приятелі п. Николая Королюка справили йому гарні імянини. Від імени всіх гостей промовляв п. Гриць Павлюк і вручив п. Королюкові гарний дарунок, за що п. Королюк подякував всім присутнім.

При тій нагоді на заклик п. Д. Варави, переведено збірку на Українські Вісти, яка принесла $2.30. Усім жертводавцям сердечна подяка.

Д. Варава.

Західне Торонто, Онт.

ВШАНУВАЛИ СВОГО О. ПАРОХА

Дня 13 грудня, 1942, відбулася несподівана гостина в салі української католицької парохії в пошану місцевого пароха, Всч. о. Андрія Роборецького. Гостина відбулася стараниям членів місцевого церковного заряду і членкинь жіночого Товариства при парохії та при участи багатьох парохіян. Членкині Жіночого Товариства постаралися про смачну перекуску і гарний кейк. Всч. о. Роборецький не знав про те все. Його запросив заряд "на нараду." Підчас перекуски промовляв між іншими п. Василь Стангрет, регордовий секретар парохії. На вступі прочитав п. Станрет писемне побажання для о. пароха, а заступник предсідника п. М. Марко вручив дар від парохіян. Опісля промовляла пані Стефанія Савчукова. Бесідники говорили про заслуги нашої Церкви й нашого духовенства для українського народу, а зокрема про заслуги Всч. о. А. Роборецького для нашої парохії в Західнім Торонті.

Один зі щирих працівників при церкві, п. Бартош,зложив свої побажання для о. пароха, а при кінці сказав, що як ми бажаємо добра для нашої парохії, то мусимо нерозлучно стояти при нашім о. парохові в кожній справі.

Промовляли ще пп. В. Прихода, П. Остапович і п. М. Мушка від молоді. На окрему згадку заслугує промова д-ра М. Луцика, дентиста, котрий по зложенню своїх побажань, звернув увагу молодих, щоб училися народньої праці при парохіях і могли в будучности заступити тих, що вже не зможуть працювати. В протинім разі вся праця і придбання можуть пропасти для нас.

При кінці забрав слово сам о. парох А. Роборецький. У довшій промові подякував о. парох всім за милу для нього несподіванку і за дар, а рівночасно заявив, що мусить докінчити дальшу працю коло церковного будинку і разом з парохіянами поправити або перебудувати дах на церкві.

По цім забрав слово п. В. Стангрет і попросив присутніх з так гарної нагоди зложити жертви на Український Сиротинець у Торонті. Збірка принесло $18.00, які доручено Сестрам Служебницям. По веселій гоВірці закінчено гостину молитвою. По молитві присутні розійшлись з повним задоволенням, що мають у своїй парохії доброго пароха, котрий уміє дбати про добро парохії і про братній спокій.

С. В., гість.

З Кадворт, Саск., і околиць

З ПРАЦІ В ПАРОХІЯХ

Вже від довшого часу нема згадки в Українських Вістях про Кадворт і околицю. Тому пишу цих кілька рядків, щоб дати знати про наше життя.

Наше місто збільшається з року на рік українськими родинами. Тепер маємо понад 60 українських родин, чотири українські склепи, ресторан, пулрум, гереж та взірцевий модерний готель. Найбільшим здобутком у минулім році це три українські учителі в публичній школі та наш секретар у муніципалі. "Чудо", за яке довгі роки Українці в Кадворт боролись. Нашій парохії в Кадворт і околиці, під проводом усіма улюбленого Всч. о. А. Цимбалістого упорядковані якнайкраще. Богослуження відбуваються регулярно. Праця в парохіях та товариствах поступає вперед, поммо того, що багато молоді виїхало до робіт або покликано до війська.

При церкві існує добрий хор під проводом нашого готельника П. Кузьми. Жіноче Товариство дбае добре про чистоту та окрасу церкви а також працює для Червоного Хреста. Жінки вишили та виплели понад 100 річей і жертвували в минулім році понад $50 готівкою так, так що інші народи признають нашим жінкам патріотизм супроти нашої Канади.

Жіночий Заряд на рік 1942 складався зі. слідуючих:

Голова — пані Анна Небоженко.

Секретарка — панна Франя Бучинська.

Ґасіерка — пані Лелія Каменецька.

На річних зборах заряд на 1943 вибрано з таких осіб:

Голова — пані Анна Пирожик.

Заст. гол.—пані Катерина Ольхова.

Фін. секр. — пані Костюк.

Рек. секр. — пані Ґайовська.

Касієрка — пані Каменецька.

Жінки уложили плян праці і робота поступае вперед.

Наше юнацтво почало знов свої зимові сходини, як і минулими роками і є потіхою для о. пароха й парохії.

Парохії відбули свої літні пікніки з дуже добрим успіхом. Базарі відбулися та принесли значні суми гроша для парохій. Найбільший базар відбувся в місяці жовтні, спільними силами всіх парохій, приналежних до Кадворт, на ціль будови помешкання для пароха. Чистого зиску той базар приніс $500.00. На весну заряд парохії хоче приступати до будови хати на помешкання священика. При переведенню того базару найбільшу участь брало наше юнацтво, за що належиться йому признання, а головно паннам К. Вербіцькій, Й. Симак, М. Мисюрі, Е. Карасюк, які брали участь у продажі базарових тикетів.

Панна К. Вербіцька.

Панна К. Вербіцька вийшла переможницею, за що останнього вечера на базарі була коронавана Всч. о. В. Фірманом, парохом Саскатуну, котрий спеціяльно прибув на той базар і був захоплений його успіхом.

Ми, Кадвортці, раді були шановному гостеві за ласкаву участь у базарі та вдячні за слова признання та за коронацію нашої королевої, панни Вербіцької.

В зимових місяцях майже всі паро хіяни беруть Українські Вісти та користають з довгих вечорів читаючи свій часопис. Все це вказує на гарну будучність околиці.

Кореспондент.

Йорктон, Саск.

ТОРЖЕСТВО МАРІЙСЬКОЇ ДРУЖИНИ

Дня 22 грудня, в день Непорочного Зачаття М.Б. в церкві М.Б.Н.П., в Йорктоні, в часі вечірнього богослужения Впр. о. Ст. Бахталовський, візитатор ОО. Редемптористів **прийняв до Марійської Дружини 23** слідуючих дівчат: Ст. Андрейчук, О. Вирцимага, А. Гаврилюк, А. Гукало, Д. Гуцуляк, А. Газдевич, В. Знамирівська, Н. Козакевич, В. Кузик, А. Летавська, П. Мусій, М. Павлюк, Є. Пахолко, А. Пшеничка, Н. Ромашенко, Г. Славута, П. Стасюк, Р. Степа, М. Татарин, Ст. Філевич, І. Хабун, І. Шалай, В. Якимишин — майже всі ці панночки це учениці Інституту Пресв. Серця Христового, в котрім учать і виховують нашу молодь Пр. Сестри Служебниці. Торжественне прийняття так численних кандидаток зробило прекрасне враження на учасників торжества.

Після зворушаючої картини в церкві, Марійська Дружина влаштувала в церковній домівці святочну Академію в честь Непорочної Діви. Програма була слідуюча:

1. Взиграйте людіе: хор дівчат, що складався з понад 40 членкинь Марійської Дружини. 2. Вступне слово: Впр. о. Гаврилюк. 3. Станьмо згідно: хор. 4. Пречиста Діво: віддеклямувала І. Хабун. 5. Бог сотворив мое життя: хор. 6. Скрипкове сольо: А. Гукало. 7. Пречисто гріхові чужа: хор. 8. Пісьнь Непорочній: віддеклямувала М. Татарин. 9. Надія: відспівали Д. Черевик, О. Гаврилюк, А. Біловус і А. Кукура. 10. Мати Пречиста: сольо І. Шалай. 11. Пренепорочна: відчит Й. Василишин. 12. Як мило Марії служить: хор. 13. Пренепорочна: віддеклямувала А. Попик. 14. Скрипкове сольо: А. Гукало. 15. Аве Марія: Ґрейс Ладусер, француська дівчина, що приїхала з Виндзор, Онт., до Йорктону до Українських Сестер Служебниць. Хоч родом чужинка, одначе українську мову любить і нею говорить. 16. О. Пречиста Благодати: хор. 17. Аероплян св. Катерини: Представлення. 18. Достойно есть: хор.

Точки святочної Академії були влучно виконані; спомин із неї остав великий, нестертий. Це овоч тої праці що її вложили в приготування цеї Академії Пр. Сестри: Корнилія й Харитина, провідниці дівчат Марійської Дружини.

Марійська Дружина дівчат, основана 1923 р. в Йорктоні дуже гарно розвивається на славу й добро нашої св. Церкви. Кожної другої пятниці дівчата Марійської Дружини мають свої конференції. Провідником Марійської Дружини є Впр. о. Р. Хомяк, ЧНІ.

Кореспондент.

ОДНО ЯЙЦЕ НА ОСОБУ МІСЯЧНО

В Англії проголошено нові обмеження споживання яєць і тепер призначено одно яйце на особу на місяць. Також обнижено пайок сира.

Модел Фарм, Саск.

НА ЧЕСТЬ НЕПОРОЧНОЇ ДІВИ

Дня 22 грудня, 1942, дівчата Марійської Дружини в Моделфарм, після богослуження в церкві, влаштували в парохіяльній домівці концерт на честь Пренепорочної Діви. Програма була слідуюча: 1. Вступне слово. 2. Мати Пречиста: хор. 3. Квартет: О. Хруник, П. Попик, Ю. Хруник, Є. Попик. 4. Слава Пречистій Діві Марії між українським народом: відчит А. Хруник. 5. Пренепорочна: віддеклямувала У. Попик. 6. Радуйся світе: хор. 7. Пречиста Діво: деклямація: Ст. Олещук. 8. У цьоці Варвари: представлення. 9. Станьмо згідно: хор. 10. Кінцеве слово: Впр. о. Р. Хомяк, ЧНІ. Концерт оставив гарне враження.

Кореспондент.

Паркервю, Саск.

ВІДДІЛ БУК-а ДЛЯ СВОЄЇ БУРСИ В САСКАТУНІ

Наш маленький Відділ Б.У.К.-а за заохотою свого о. організатора постановив придбати $25, щоб купити шер на розбудову бурси Б.У.К.-а в Саскатуні. В тій цілі наш відділ устроїв вечером на св. Михаїла в хаті п. Ф. Козакевича кошиковий баль. В означенім дні діяльніші члени Б.У.К.-а, а головно молодь, яка ще тут є покищо на фармах і належить до Б.У.К.-а, зійшлися на час—мужчини з зеленими, а дівчата й жінки з кошиками, в котрих були смачні кейки. Хоч тільки мала горстка взяла в тім балі участь, однак збірка на Бурсу була гарна. Слідуючі зложили: Учитель Воловідник $1.50, В. Сабат $1.45, С. Баранецький $1.70, Іван Когут $1.50, П. Библів $2..0, В. Павлюк $1.90, В. Вовк $1.40, учитель Воловідник $2.00; Й. Франсішин $2.00.

Зокрема по $1.00 зложили ті, що не мали кошиків із собою: П. Шевчук, Гр. Козакевич, Ф. Козакевич, М. Когут і С. Чайківський. Срібна колекта при вступі принесла $2.30. З того $1.00 взяв один музикант, отже чистого приходу було $21.75.

Сердечно дякуємо п. Ф. Козакевичеві, що дав хати на ту ціль даром, а також п. Гр. Козакевичеві, що грав даром. Нам ще трохи бракує до наміреної квоти, але ми постановили йти колядувати на церкву, а при тім ще будемо збирати й на бурсу, хто що офіруе.

При цій нагоді я хотів би деяким пригадати, що правдивий патріотизм не може ограничуватись на наші загумінкові справи, мовляв, наша громада мала й бідна та й ми маємо тут свої потреби. Бурса Б.У.К.-а в Саскатуні, що виховує нам релігійну інтелігенцію, є нам конечна так, як зіниця в оці. Най кожний відділ подбає тепер про шер на розбудову Бурси, а чудова мрія її ректора здійсниться вже біжучого року. Тим членам нашого відділу, що послухали заклику свого проводу, складаю щиру подяку та бажаю всім нашим членам щасливого Нового Року.

Іван Когут, голова
Відділу Б.У.К.-а, ч. 59.

Мої відвідини в Ґримсбі, Онт.

Маючи кілька днів відпустки в часі Різдвяних Свят, виїхав я з Ніягара Фалс до Ґримсбі, щоб оглянути ту гарну околицю, познайомитись з нашими садівниками там, а також оглянути 225 акрому фарму Отців Василіян, яку вони купили недавно на свій осідок в Онтеріо.

Тому, що наші садівники живуть на горбі за містечком Ґримсбі, треба було йти під гору. Хід приємний, бо околиця гарна і є на що подивитись. На горбі відразу впадає в очі нова, мурована й дуже гарна греко-католицька церква, якою мала наша церковна громада дійсно може похвалитись.

Недалеко від церкви є газолінова стація. Звідти є телефонував до Впр. о. ігумена Тимочка, ЧСВВ. О. Ігумен зволив виїхати по мене й завезти мене на фарму, що віддалена одну милю від церкви. Зараз таки оглянув я фарму, сад та всі будинки на фармі. Обидва доми на фармі (в однім 9 кімнат, у другім 11), призначені на спільні і кляси для братчиків-студентів, що мають приїхати сюди з Мондеру. Стайні та інші будинки просторі. На фармі є вже худоба і дріб. Минулого року около 100 акрів було засаджено виноградом.

У неділю мав я приємність бути на співаній Службі Божій, а по відправі на обіді в гостинних панства Паламарів.

Наша громада в Ґримсбі зростає з кожним роком. Тепер, коли там поселились ОО. Василіяни й коли заложать там школу для своїх студентів-теольоґів, то перед нашою громадою в Ґримсбі отвирається світла будучність. Дай же Боже якнайкращого успіху!

Впр. о. Ігуменові Тимочкові а також братчикові та всім другим гостинним людям у Ґримзбі сердечно дякую за все.

Юліян Пелюх.

Вернон, Б.К.

З ПРАЦІ В ПАРОХІЇ

Хочу поділитись з нашими людьми в Канаді радісною вісткою, що й ми в цій гірській долині маємо вже свою церкву і сталого священика. Українці греко-католики в Вернон і околиці незвичайно раді з цього, бо маємо можність віддавати хвалу Богові в Божім домі.

Наша церква положена в дуже гарнім місці, на горбі, пів милі на полудне від пошти. Першу Службу Божу відправлено в ній 20-го вересня, 1942, а другу на празник Рождества Матері Божої. З нагоди 1-ої відправи відбувся також «спільний обід для вояків - Українців.

Нашу парохію, а також парохію в Ґрінрод, обслугує Всч. о. Кондратюк, ЧСВВ.

В день празника Матери Божої Сестрицтво Матери Божої справило обід у домі панства Пасічників.

Хоч наша церква вже отворена на відправи, то в середині вона ще не зовсім викінчена. Ми стараємось своїми жертвами докінчити її, але нам самим тяжко, бо нас мало є. Як би хто з наших добрих людей у Канаді чи Америці хотів помогти нам викінчити церкву, то просимо ласкаво над сплати жертви на адресу:

REV. C. KONDRATIUK
Box 643, Vernon, B.C.

Ґарднтон, Ман.

КОЛЯДА НА УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ І НА ЯЛИНКУ ДЛЯ СИРІТ В АЙТУНІ

На поминальному богослуженні за пок. Йосифа Пелехатого переведено також збірку на вище згадані цілі.

Жертвували по 50с: Всч. о. Йосиф Бала, Р. Пелехатий, І. Танагайчук, І. Яворський, пані Яворська, В. Фик, Д. Дідур, пані Дідур.

35с.: І. Филипчук.

По 25с: С. Сліпець, Р. Рачковський, І. Карпяк, пані Танагайчук, І. Чуй, пані Чуй, Софія Чуй, пані В. Чуй, пані Фик, пані А. Ворончак, пані А. Рак, Н. Филипчук, М. Буртник, Д. Филипчук, пані Филипчук.

15с.: пані М. Буртник.

По 10с: С. Західняк, В. Гладій, пані Західняк. Н. Н. жертвував $1.45.

Всім жертводавцям складаємо сердечну подяку за память про наші інституції

Присутній.

Гемилтон, Онт.

ВШАНУВАЛИ ПАНСТВО РИБІЦЬКИХ

Дня 31 грудня, на закінчення старого року, замітний рух у салі Тов. ім. М. Шашкевича. Пані приготовляють столи та все споглядають на двері, чи вже йдуть. Гості почали сходитись та весело гуторити поміж собою. Це не прийшли попращати старий рік, і привитати новий. Це зійшлись, щоб вшанувати панство Н. і О. Рибіцьких з нагоди імянин і праці в Співацько-Аматорськім Гуртку. П. А. Рибіцький від початку свого приїзду до Гемилтону є членом греко-католицької парохії і гарним співаком у хорі. Пані Рибіцька також працює на сцені і в хорі від малої дівчинки.

Нарешті йдуть. При вступі до салі привитали їх гучними оплесками. Всі засіли до вечері. При вечері п. М. Деник і п. Пилип Свистун частували гостей. (То власне вони займилися тою несподіванкою). Підчас вечері п. Деник з п. Свистуном піднесли дарунок панству Рибіцьким. Відтак п. Деник покликував до слова Всч. о. Сулятицького. Далі по черзі говорили п. М. Ріпа, батько пані Рибіцької; п. І. Ярига, товариш і односельчан п. Рибіцького. Потім говорив п. Кісс, братанич п. Рибіцького і Емілія, сестра п. Рибіцької, п. Демчук, а при кінці промовив п. П. Баґрій, диригент і учитель. Дякував панству Рибіцьким за довіря до нього і за поміч у праці, чи то на хорах чи в концертах або представленнях. На всі промови відповів п. Рибіцький. Дякував усім за такий милий вечерок для них. Також пані Рибіцька дякувала за вшанування їх. При кінці п. Деник попросив присутніх скинути на нашу пресу. Збірку перевели пані А. Деник і пані С. Свистун. По розділенню призначено для Українських Вістей $2.00.

Всім жертводавцям — гостям щира подяка за жертви, а панству Рибіцьким даруй Боже многі літа.

Петро Баґрій, предст.
Українських Вістей.

Дейзленд, Алта.

ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА

Колядою зайнялися пп. М. Гармідер, С. Білик, Г. Хромек, пані Зьобер, панна Марія Мидляк і панна Юлія Івасюк. Коляда призначена на образ Успення Матері Божої для церкви в Дейзленд. На коляду зложили:

По $5.00: Панство М. Сайдер, Ровзденд;пані Талавська, Балф; панство М. Гармідер.

По $2.00: Г. Хромек, панство Вироауб, Балф; панство Іван і Юлія Винники, панство Д. Паламарк.

По $1.00: Панство С. Білики, Н. Гайдаш, Стром, Ф. Юсипишин, Всч. о. М. Ханас, Проц ьків, Равнд Гил; Д. Винник, Гемілспах, І. Мидляк, І. Чапський, Іван Хойняк, А. Середа, П. Гармідар, Н. Стецик, П. Шагінський, І. Хромик, В. Ґабрук.

І. Полегойкий 75с.

По 50с.: С. Польчак, В. Казьма, П. Микитюк.

Сердечна подяка всім жертводавцям, а також Колядникам. Зокрема дякуємо п. Гр. Хромикові, який возив колядників.

М. Гармідер, голова.
Д. Винник, секретар.

Плейн Лейк, Алта.

ЗГАДКА ПРО ПОКІЙНУ ОЛЕКСАНДРУ ТУРКОВСЬКУ

Ранком, 30-го грудня, 1942, упокоїлася бл. п. Олександра Турковська в 77 році життя. Уродилась покійна в селі Ордів, повіт Радихів. До Канади приїхала з мужем 1912 року. Увесь час жила на фармі.

Похорон відправив Всч. о. Юрій Жидан, ЧСВВ., дня 1 січня, 1943.

Смерть покійної оплакують муж, три замужні дочки — Юлія Рурка, Марія Палінська і Катерина Яремко та два одружені сини — Франко й Іван Покійна лишила 24 внуки та одну правнуку.

Підчас обіду п. І. Романюк попросив зложити на пресовий фонд Українських Вістей, а п. Василь Залеський, місцевий дяк, займився збіркою, яка принесла $3.45. Всім жертводавцям щира подяка а покійній най буде канадійська земля пером.

Присуній.

Куквил, Алта.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА ПРО ПОК. АННУ КОРОТАШ

Бл. п. Анна Короташ.

На місцевім цвинтарі виросла ще одна могила. Поховали в ній піонірку покійну Анну Короташ, яка померла 4-го грудня, 1942, в 89 році життя. Покійна приїхала до Канади зі своїм чоловіком і дітьми 43 роки тому, з села Більча Золотого, повіт Збараж і поселилась на фармі в околиці Брудергайм. Її чоловік Антін помер 25 років тому. Покійна вивінувала чотири доньки й сина-одинака Василя.

По смерти чоловіка, старенька мати жила при синові Василеві, як він перенісся до Еґрімонт, то вона замешкала в своєї наймолодшої доньки Тетяни Мальованої, в околиці Куквил, де прожила 18 років.

Похорон покійної відбувся 6-го грудня. По Службі Божій люди, разом із Всч. о. Джиголиком, пішли до дому панства Мальованих по тіло і забрали його до церкви св. Івана Хрестителя, де відправлено Панахиду. По Панахиді Всч. о. Джиголик виголосив незвичайно зворушливу промову й тіло відвезено на цвинтар. Похороном занимався дуже дбайливо п. М. Смолик з одинокого українського похоронного заведення Парк Меморіял в Едмонтоні.

По похороні родина і знайомі вернулись до дому панства Мальованих. Підчас обіду переведено збірку на Українські Вісти. Збіркою зайнялись пп. Павло Концоград і Іван Прокопів. Зібрано $7.35. Жертвували: панство І. і Т. Мальовані $1.00. По 50с: пані Рудик, панство В. Мальовані, панство І. Кравко. По 25с: І. Гринчишин, В. Смульський, Е. Рожак, М. Кливак, І. Пухалюк, Олена Мирун, В. Короташ, Д. Манчак, Д. Фліс, Настя Мальована, С. Федорак, С. Михайлюк, Марія Ткачук, Д. Кіряк, Олена Петрак, С. Мальований, П. Концоград, Н.Н., Іван Прокопів. По 10с: пані Концоград, Ірина Мальована. Разом **$7.35.**

Всім жертводавцям складаємо сердечну подяку, а покійній піонірці Анні Короташ, яка зложила свої немічні кости в сиру землю по довгім і трудящім віку, нехай та земля буде її легкою.

Іван Прокопів.

ПОДЯКА

Горем прибиті по втраті нашої Дорогої Мами й Бабуні, складаємо щиру подяку всім учасникам похорону, всім тим, що послужили своїми автами. Зокрема складаємо щиру подяку Всч. о. Джиголикові і п. М. Смоликові з українського похоронного заведення Парк Меморіял в Едмонтоні, а також тим жінкам, що помагали при обіді.

Діти, внуки і правнуки.

Орлов, Саск.

ГОСТИНА В ПАНСТВА П. БЕРЕЗОВСЬКИХ

З нагоди відпустки синів панства П. Березовських — Дмитра, котрий служить при воздушній фльоті, і Стефана., котрий служить при армії, відбулось у домі родичів прийняття.

При вечері вся родина й гості гарно забавлялися і колядували. На закінчення вечері промовив п. Павло Харко і при кінці своєї промови закликав до збірки. Збіркою зайнялася панна Анна Шевчук. Жертвували слідуючі по $1.00: Панство П. Березовські, панство Д. Березовські, Стефан Березовський, панство М. Скопики, панство Д. Скопики, панство П. Скопики.

По 50с: Панство Д. Войтюки, панство П. Шевчуки, панство П. Кірики, панна Павліна Березовська і Павло Харко.

По 25с:: Панна Анна Шевучк, Д. Саганський, С. Костюк, Н. Шевчук, П. Войтюк, М. Войтюк, П. Скопик.

Зі збірки вислано $8.00 на Червоний Хрест і $2.25 на Українські Вісти.

Щира подяка всім жертводавцям.

Павло В. Харко.

Бойл, Алта.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА ПРО ПОК. ПЕТРА ГРАБОВОГО

Ця кольонія втратила минулої осени одного з кращих своїх поселенців в особі пок. Петра Грабового. Небіщик скаржився на серце й поїхав до Едмонтону до лікаря. Давні його приятелі, панство А. Жарські в Едмонтоні, запросили його з церкви на обід. Тоді, в неділю, 15-го листопада, 1942, падав густий, мокрий сніг. У дорозі з церкви до панства Жарських набіщик засапався в снігу і впав. Заки приїхав лікар, він був неживий.

Тілом і похороном дуже сумлінно зайнявся п. М. Смолик з українського похоронного заведення Парк Меморіял в Едмонтоні, а похорон відправив Всч. о. Слота, ЧСВВ., в четвер, 19-го листопада.

Покійний походив з села Зопкова, повіт Сокаль. Осиротив жінку Марію і дві дочки—Катерину і Павліну.

За душу покійного найняли Служби Божі: панство Ф. Шаруни, панство Й. Коренди, панство Г. Демкові, панство Г. Солярі, панство С. Цитульські, панство М. Мазурики, панство С. Поспіхи, пані О. Процьків, п. Б. Ващук, Сестри Милосердя і норси в шпиталі в Веґревил, де норсою є також дочка покійного. Квіти на домовину покійного зложили панство А. Жарські, панство О. Жарські і панство Е. Томяки.

Бл. п. Петро Грабовий був довголітнім передплатником Українських Вістей.

Нехай земля буде легкою для покійника, а память про нього на завсіди остане в його численних приятелів.

Приятель.

ПОДЯКА

Горем прибиті вдова й діти бл. п. Петра Грабового складаємо сердечну подяку всім тим нашим приятелям, які замовили Служби Божі за душу покійника а також тим, що прикрасили його домовину квітами. Зокрема складаємо сердечну подяку Всч. о. Слоті та п. В. М. Смоликові з українського похоронного заведення Парк Меморіял, який так дбайливо й так сумлінно занявся тілом і похороном. Нехай усім вам Бог винагородить за Вашу щирість і прихильність у тих днях великого горя для нас.

Вдова **Марія Грабова,**
діти **Катерина й Павліна.**

Пошукує

Вдовець 48 літ, здоровий, пристійний, тверезий, інтелігентний та добрий бизнесмен з одною 10-літньою дитиною, пошукує старшої дівчини або вдови до 50 літ життя, котра хотіла б вийти заміж. Мусить бути Українка, католичка, приемна, лагідної вдачі, добра кухарка та взірцева господиня. Повинна говорити по українськи й по англійськи. Маю власний бизнес вартости $15,000 в Саскачевані в українськім містечку котрий дає удержання для дому та $1,500 додаткового прибутку. Інтересованих прошу слати зголошення з описом свого життя та фотознимкою. Справу трактую поважно. За дискрецію та зворот знимки ручу словом чести.

UKRAINIAN NEWS
Box 44.
10012-109 Street Edmonton, Alta.

ВІДДІЛ для МОЛОДІ

Веде учителька Анна Арабська.

Щедрівки

Другий Святий Вечір в нас звичайно називають також Щедрим Вечером. Майже по всіх українських околицях у Канаді наші люди ще вдержують звичай іти щедрувати на другий св. Вечір. Звичайно йдуть щедрувати діти і старша молодь. Зараз по Святій Вечері збираються діти і молодь у гурти і йдуть щедрувати до своїх сусідів і до свояків. Як тепло на дворі, то щедрують під вікнами на дворі, а як зимно, то йдуть щедрувати до хати. Насамперед витають господаря й господиню дому. Привітливі щедрівки для господарів дому є ріжні. Ось тут подаю коротеньку привітливу щедрівку для господаря і господині:

"Ой Щедрий Вечір, господароньку, ми в тебе,
Присилав Господь Бог занести вістку до тебе.
Обіцяв Він вам стоги пшениці вродити,
А перше треба Господа Бога просити.
Ой щедрий вечір, господинонько, ми в тебе,
Присилав Син Божий і Діва Мати до тебе.
Обіцяли Вони вам сливки та грушки вродити,
А перше треба Ісуса і Діву Матір просити."

Ця щедрівка є довга, але нема місця, щоб вам її всю переповісти, читачі й читачки Відділу для Молоді. Скінчивши щедрівку для господарів дому, хлопець чи дівчина виступає наперед і вінчує господарів дому. Вінчовання також є ріжні. Є довші й коротші. До вінчовання гурт щедрівників вибирає когось цікавого і смілого. Бо несміливий і соромливий хлопець чи дівчина можуть засоромитися, змішатися й забути, що вони мають казати і наробити сорому для всього гурту. Діти звичайно вінчують коротко:

"Вінчуємо цей чесний дім Щедрим Вечером, щастям, здоровлям і всім добром; щоб вам Господь Бог допоміг в щастю прожити від Богоявлення до Воскресення і так рік по рік, доки вам Господь призначив вік. Христос у Йордані крещається!"

Господарі дому дають дітям щедрівку — якийсь дарунок, звичайно гроші. І знов хтось з гурту щедрівників дякує господарям дому за дарунок. Як у котрім домі є діти, або старша молодь, то щедрівники ще і їм щедрують. Але щедрівки для молоді вже більше веселі, а часом навіть гумористичні. Ось тут подаю пару рядків зі щедрівки, що щедрують хлопцеві. Даю тут імя Івась, але тут можна вжити яке хочете імя хлопця.

Пішов Іванко
рано косити,
Бреніла коса коло покоса,
бреніла.
Прийшла до нього
Матуся його... Бреніла!
Бреніла коса коло покоса
бреніла.
Ходи Івасю
Зі мнов додому... Бреніла.
Бреніла коса коло покоса,
бреніла.
Покосу дійду —
Додому піду... Бреніла,
Бреніла коса коло покоса,
бреніла.
Покосу дійшов,
Додому не йшов.
Бреніла.
Бреніла коса коло покоса, бреніла!"

І так далі переповідається, що до Івася всі приходили, його кликали додому, батько, мати, брат і сестра, але він далі косив і не йшов, але коли до нього прийшла миленька його, то він зараз послухав і пішов додому, кинувши косу коло покосу.

Подаю тут кілька рядків щедрівки, що її щедрують дівчатам. Можете вживати в тій щедрівці яке хочете імя дівчини.

В городці-квітнику
Росте лелійка.
Хто ж її посадив?
Красна Марійка.
В'на садила, підливала,
Лелієчку доглядала.
Пишна лелійка,
Гарна Марійка.
Обі цвіли, розцвітали —
Людям очі чарували:
Гарна Марійка
І пишна лелійка."

Для дітей і молоді щедрівники знають інші вінчування, як для старших. Кому відщедрують, той мусить щедрівникам дати дарунок. Часами так буває, що щедрівники дуже розходяться і щедрують майже цілуніч. І як є дуже багато ґруп щедрівників, вони людей перемучують. Люди звичайно витають перші ґрупи і не хотять дальше сидіти як до півночі. Потім ідуть спочивати. Декотрі вперті щедрівники, хоч не бачуть у хаті світла, таки йдуть до хати, гримають у двері й вікна, а як ніхто з хати не відзивається, кричать і виспівують щось гумористичного або й неприличного на адресу господарів дому. Кричать ось такі слова: "Господарю, отворіть кватиру, най ми вам кинемо снігу гутиру!" "Дайте нам пиріг, бо тягнемо хату за ріг."

Щедрівки, це щось дуже гарного в українських звичаях святочних.. Та коли ми щось надуживаємо, воно стає для людей незносиме. І декотрі діти й молодь надуживають нашого чудового звичаю і Святого Щедрого Вечора.

Дорогі Читачки й Читачі Відділу для Молоді! Шануйте наш так прегарний звичай українських щедрівок. Але ніколи не нівечте цього гарного звичаю надуживаннями. Знайте, що майже всі наші люди люблять і шанують наші звичаї, але вони струджені і хотять спочивати. Памятайте, що після півночі щедрівники струдженим людям не приносять потіхи, а ще менше приносять її тоді, коли вигукують попід хату. Любім і шануймо свої дорогі звичаї. Ділімся радістю Щедрого Вечора зі своїми ближніми, але маймо міру. І на кожнім кроці так поводімся, щоб ми всюди, де лиш підемо, були бажаними й люблеными. Лиш таким поведенням ми всім будемо пригадувати, що щось подібного є можливе лиш раз у році.

ЛИСТИ ДО ВІДДІЛУ ДЛЯ МОЛОДІ

Торонто, Онт.,
Шановна Пані Редакторко:

Прошу помістити цей вірш в Українських Вістях на сторінці для Молоді.

СВЕРЩИК

Мороз, сніги, зима.
А в сверщика нема
Поживи ані зеренця.
Ану ж він до муравля:
"Сусіде, поможи, позич
Хоч жменю зеренець,
А ні, так мій кінець."
"А в літі що ти — спав?"
Хрань Боже! Я співав!"
"Співав ти, пане-брате?
Тепер йди танцювати!"

Мирон Лопійчук.

Куликів, 10. грудня, 1942.
Слава Ісусу Христу!
Поважана Пані Редакторко,

Це мій перший лист до Відділу для Молоді. Я маю 12 років і ходжу до семої кляси. Наша школа називається Локс Лой. Учителем є в нас п. Антін Гноєвий, з Рами, Саск. До школи нам 3 і пів милі. Щодня запрягаємо пару коней до санок і їдемо до школи а потім вертаємось додому. Єде нас пятеро. Старший брат Михайло має 14 років, моя сестра Надія 10 років, Мирослава 8 років а Теодосій 7 років. У школі вчимося по англійськи, а вдома по українськи. Учать нас дома мама й тато. В школі приготовляємося до концерту, А дома вчимося колядувати, бо вже зайшла Пилипівка, то треба готовитись до коляди, бо може на Свята буде в нас відправа. Нашу кольонію обслугує Всч. о. М. Колодій, котрий для нас дуже добрий. Нам до церкви всього кілька кроків, тому ми маємо нагоду бути на кожній відправі. Ми дома вчимася тепер такої коляди, як ще колись у старім краю колядували.

КОЛЯДА

В яскині на сіні ясна зоря била,
Де Пречиста Діва Сина породила.
А як породила, стала колисати,
Люляй люляй, любий мій Синочку,
А я можу іти спати.
Мамо моя, Мамо, зачекай годину,
Най я піду аж до раю — принесу перину.
Сину ти мій, Сину, де ж Ти так годен,
Ой ще нема дві години, як Ти ся народив.
Мамо моя, Мамо, я все теє годен,
Я сотворив небо й землю, заки ся народив.
Там в полі долина й зелена ліщина,
Там пастирі пасли вівці, сталася новина.
Летів Ангел з неба, скинув бочку вина,
Всі пастирі пили-пили й все повна була.

ВІНЧОВАННЯ

Вінчую вас усіх, читачі й читачки В.М., бо як я був малень кий пастушок, я мав коротенький кожушок, а як Христос ся народив, то я з медом вино пив. А ви ся догадайте, мені щось ліпшого дайте. Дайте мені коляду, бо я собі далі йду.

Здоровлю Вас, Пані Редакторко, і Вас, дорогі читачі й читачки Відділу для Молоді.

Володимир Пешко.

ЗАГАДКИ

Що то є:

1. В гарнім кожусі сидить у сусі, тихенько воно поступає, і має великі круглі очі, дуже часто воно шепоче.
2. Молодиця круглолиця зпоза грат сміється.
3. Великан, ані ніг ні крил не має, а ходить світами і цілі континенти перебігає.

Відповідь на загадки.

1. Кіт.
2. Місяць дивиться зпоза хмар.
3. Вітер.

БУДЕ НА ЗЇЗДІ Б.У.К.-а В АДМОНТОНІ

Антін І. Яремович.

На зїзді Братства Українців Католиків в Алберті, що відбудеться в днях 30-го і 31-го січня в Народнім Домі в Едмонтоні, будуть деякі визначні гості зпоза Алберти, між ними Всч. о. М. Горошко, визначний бесідник і організатор молоді в Саскачевані, а також п. Антін І. Яремович, бувший учитель у Саскачевані, а від двох років діловий секретар Централі Комітету Українців Канади (КУК) у Вінніпеґу.

Про інших визначних бесідників зпоза Алберти, що їх запросив на цьогорічний Зїзд Провінціональний Заряд Б.У.К.-а в Алберті, буде оповіщено пізніше.

На цьогорічний зїзд Б.У.К.-а в Едмонтоні запрошується не тільки делеґатів відділів Б.У.К.-а, але також усіх свідомих Українців греко-католиків, учителів та молодь з провінції, бо це має бути **Загальний Зїзд Українців Католиків Алберти.**

ДР. ОЛЕКСАНДЕР І. ВАСИЛЕНКО

Др. О. І. Василенко, син Василя й Анастасії, які приїхали до Канади з села Хоростків, повіт Копичинці, 1902 року, уродився в травні 1914, в Седлі, Саск. Батько його був у вище поданій місцевости форманом секційним. Покінчив Олександер публичну й вищу школу, а 1933 року здав з успіхом 12-ий степень.

Не лиш був у школі пильним учнем, але також брав живу участь і в спортовім житті. "Мейпел Ліф Скавтс Г. Тім" і Рев Мурей признав його за найліпшого грача, та вислав його на свій кошт на університет до Майкел Каледж у Торонті.

Тут, після пильної праці, дістав 1937 року степень В.А. Однак на тім не перестає і в травні 1942 р., здобуває степень доктора медицини. Також відбуває лікарську практику в шпиталі в Ріджайні, Саск. Також вписався до армії до медичного відділу.

Батько Д-ра Василенка не довго міг натішитись тим, що його син став лікарем. Помер старий Василенко в кілька місяців потім, як син доступив до високого степеня в науці.

Д.У.

ВЕЛИЧАВИЙ УСПІХ МИХАЙЛА ГОЛИНСЬКОГО В КЕНОРІ

Свою концертову поїздку по Онтеріо зачав наш славний артист-співак Михайло Голинський від Кенори. Початок був знаменитий, бо концерт був незвичайно успішний під кожним оглядом, завдяки стаpанням місцевого відділу КУК, а особливо завдяки невсипущій праці пп. М. Кіся, Ратуського, Ганчарика і Шумки.

Саля в часі концерту 9-го січня була вщерть виповнена не тільки Українцями, але й Англійцями. Нашого Артиста-Співака представив публиці мейор А. Греєм Голанд, а Всч. о. Слобода, ЧСВВ, пояснював пісні по англійськи й виголосив кінцеву промову-подяку панові Голинському.

На піяні знаменито акомпаніювала нашому співакові відома піяністка пані Дейвісон, дружина д-ра Дейвісона.

В неділю, 10-го січня, відбулось величаве прийняття в честь Артиста. І знов загостили мейор Голанд з дружиною, Д-р і пані Дейвісон, директор місцевої школи Д-р Ґані, два алдермени та інші визначні громадяни цього міста зі своїми дружинами.

І на концерті й на бенкеті п. Михайло Голинський викликав своїм чудовим співом і своєю особистістю незвичайно гарне враження,, про що постійно говорять як наші так і наші сусіди.

Слава Вам, свідомі й активні Кенорці! Ви зустріли нашого великого Мистця на порозі Онтерія незвичайно гарно й достойно. Українці в інших містах Онтерія, де співатиме п. Голинський! Нехай і в Вас не буде гірше. Нехай салі будуть вщерть виповнені в часі концертів і нехай не буде ні одного свідомого громадянина, який проґайнував би нагоду чути нашого найбільшого співака.

Приятель.

ДАТИ И НЕ ДАТИ?

Справа наших часописів стоїть, можна сказати, косо боко.

Прийдеш оце до хати:

— Слава Ісу' Христу!

— На віки. А що там доброго скажете?

— Я, кажу, від ґазети. Треба нам, кажу, свої ґазети читати, треба розвиватися...

— Ми берем анґельську ґазету, — гордо заявляють одні.

— Нема грошей... може колись, — куляться другі.

Нема часу ті ґазети читати, хіба б дав "на боже",, шкода... — вицофуються треті.

— Які там у вас ґазети? — цікавляться четверті.

— "Наші Вісти", "Наш Робітник", "Наш..." —

То всьо в німецьких руках...

— Як?!

— А ви ніби не знаєте? Та ж усі про то вогорат. Ми берем "Нашого Фармера".

— А "Наш Фармер" у чиїх руках?

— Там наші люди роблять.

— По інших також наші "роблять".

— Але "Наш Фармер" дає премії, а ви що даєте?

І я дав би "премію". Дав би з великою охотою, так, щоб аж... Та конституція не дозволяє.

М. Г.

Гиллярд, Алта.

ПРАЩАЛИ ПАНСТВО М. ЧИКАЛЮКІВ

Дня 19. грудня, в місцевій салі зібралось поважне число гостей, щоб справити пращальний вечерок для панства М. Чикалюків, котрі вибирались на сталий побут до Веґревил.

По веселій гутірці гості бажали панству Чикалюкам всього найкращого на новім місці. Потім п. Т. Богданський виголосив коротку промову і вручив гарний дарунок від усіх гостей. Опісля п. Михайло Крижановський, директор місцевої школи, сказав кілька щирих слів про нашу пресу й попросив о збірку на Українські Вісти. Збіркою зайнявся п. Василь Ленько. Зібрано $1.90. Усім гостям щире спасибіг, а Панству Чикалюкам дай Боже якнайкращого успіху на новім місці.

К. Корніцький.

Торгилд, Алта.

З ГОСТИНИ В ПАНСТВА КОХАНІВ

Дня 25-го грудня, в день Різдва Христового, відбулась гостина в панства Михайла й Катерини Кохан з нагоди приїзду їх сина з Принс Руперт. Зїхались гості з Елдорени — Николай і Катерина Кучмак, Яків і Анна Кучмак і сусіди, панство Пентел, Чепюки, Плацани, Василь Кохан, пані Возняк і панство Бетолф.

При цій нагоді п. Н. Кучмак згадав про Українські Вісти і попросив гостей зложити на пресовий фонд.

А. Пентел привитав молодого вояка і побажав йому якнайкраще відслужити і здоровим додому повернути.

Збіркою, яка принесла $2.80, зайнявся з охотою молодий хлопець—Чипюк.

Присутні гості провели вечір колядуючи.

Николай Кучмак.

Федора, Алта.

НЕСПОДІВАНКА ДЛЯ ПАНІ АННИ КУЗИК

Дня 27 грудня діти і внуки приготовили для своєї мами й бабуні несподіванку з приводу 70-роковин її уродин.

П. С. Нагірняк привитав паню Кузик, побажав їй усього найліпшого і вручив гарні дарунки від дітей. Пані Кузик дякувала зі сльозами в очах. Опісля переведено збірку на дарунок пані Кузик. Зібрано $19.35.

Пані Текля Нагірняк згадала про збірку на Українські Вісти і сама зайнялась збіркою. Зібрано $3.35.

Всім жертводавцям щира подяка, а пані А. Кузик сотвори Господи многі літа та щастя і здоровля.

Присутній.

З ТАЙН МОСКОВСЬКОГО КРЕМЛЮ

Про московський Кремль витворилася леґенда, що там схований величезної вартости скарб, а навіть, що там схована величезна бібліотека царя Івана Грозного. Хоч російські історики відносилися до того оповідання рівнодушно, все таки в ріжних часах почавши від часів володіння Петра І, а навіть і раньше, старалися досліди ти підземні коритарі Кремлю. За большевиків зайнявся тими дослідами російський учений Гнат Стелецький.

Коли кілька літ тому большевики відбудували Ленінові на Червоній Площі гробовець (мавзолей), при копанню фундаментів натрапили на підземний коритар, який, як думали — лучиться з тайним сховком скарбів, але жадного скарбу не знайшли.

В 1157 р. на площі, де сьогодні стоїть Кремль, збудували цитаделю. В три століття пізніше, за володіння царя Івана III, ту цитаделю укріпили й окружили сильним муром. Аж у роках 1475—1479 вибудували там Кремль. Будову перевів італійський архітект Фйоравенті з Больонії. Це були для царів погані часи, бо бояри вічно бунтувалися. І цар Іван III. казав вибудувати під Кремлем спеціяльні підземелля і там сховав усі свої скарби. Його наслідники ще більше розбудували ті підземелля. А щоб ніхто не знав, як дістатися туди повбивали робітників, а архітектові вибрали очі. Вхід до підземелля замикався штудерними замками, які зробили спеціяльно спроваджені з Італії майстри.

Старий літопис з 1700 р. оповідає, що в першій вежі в Кремлю є багато тайних коритарів, а навіть мають бути окремі комори. І дійсно під тою вежею відкрили довгий коритар, який веде аж до мурів, що окружають Кремль. В коритарі було кілька залізних дверей, які не можна було ніяким способом отворити. Історик Сабелін оповідає, що в 1724 році паламар церкви св. Івана в Кремлю, Осіпов, доніс владі, що в підземеллю Кремлю є багато скринь із золотом та іншими скарбами. Він просив дозволу на викопання тих скарбів. Йому дали до помочі 10 вояків і одного десятника, але ті роботи не довели до нічого. Він почав відтак працювати своїм власним коштом, але будівничі заявили, що всякі розкопки можуть довести до завалення вежі й тому роботу припинено.

В 1931 році розпочали знов досліди таємних коритарів і підземних склепінь Кремлю. Праці ті вів ареольоґ Стелецький. Він казав, що ціль його розкопок то в головній мірі бібліотека Івана Грозного, а не скарби. В тій бібліотеці мають бути рукописи, які прямо не можна оцінити. На думку історика Сабеліна, бібліотека Івана Грозного мала згоріти в році 1571; а проф. Стелецький твердив, що ту бібліотеку перенесено тоді в підземелля. Та з розкопок нічого не вийшло.

Hudson's Bay Company

INCORPORATED 2ND MAY 1670

ПРИЯЗНИЙ СКЛЕП для ОЩАДНИХ ЛЮДЕЙ

ЗАВДАННЯ ЖОВЧЕВОГО МІХУРЯ Й ПЕЧІНКИ

Лікарі дослідили, що жовч, яку виробляє печінка, має три завдання до сповнення: Поперше, вона має помагати переробити товсті страви, так, щоб на них могли ділати травлячі соки. Подруге, коли жовч дістанеться вдолину до великої кишки, вона вбиває там шкідливі мікроби і тому є природнім антисептичним середником. Потрете вона ділає на мязові стінки кишки і спричинює, що вони випихають з тіла зужиту матерію, тому в тім випадку жовч ділає як розвільнюючий або навіть перечищуючий середник. Тому удержання тіла в здоровім стані залежить багато від випливу жовчі з печінки і з її малого резервоара жовчевого міхуря.

Тому, щоб удержати печінку, жовчевий міхур і саму жовч у здоровім і нормальнім стані, вказаним є їсти лиш пересічну кількість товщів і крохмалів і виконувати кожного дня руханку, схиляючи тіло вдолину і випростовуючи його. Ті вправи видушують печінку і жовчевий міхур і в той спосіб спричинюють, що жовч все випливає. Таке поступовання, — цебто їдження менше страв, що містять товщ і крохмаль і роблення руханки з нахилюванням — удержує орґанізм у здоровім стані, коли витворюється жовч. Одначе тепер насувається питання, що робити, щоб помогти печінці витворювати жовч?

Досліди вчених виказали, що коли печінка не витворює досить жовчі, то хорому треба давати жовч, бо печінка вжиє тоді тої додаваної жовчі до витворення більше жовчі. Це є праця, яка перевищує роботу селезінки, коли ця послідня не витворює подостатком інсуліну. Інсулін дається тому, щоб тіло мало подостатком інсуліну, але інсулін не спричинює того, щоб селезінка витворювала більше інсуліну. Печінка виробляє понад одну кварту жовчі денно й велика часть з тої кварти жовчі вертається назад до печінки, щоб вона її знов вживала. Це показує нам як цінною є печінка для здоровля тіла.

Одною з інших причин, що викликує недомагання в травленню є ослаблена діяльність жовчевого міхуря, який часом товаришить в и т в о р ю ванню жовчевого каміння, хоч цьому ослабленню часом і не творишить творення жовчевого каміння. Руханка в тих, що її можуть робити а заживання малих давок анґлійської соли (епсом салтс) тими, що не можуть робити руханки, помагає жовчевому міхуреві випорожнюватися в нормально означенім часі. Жовч давана устами помагає також випорожнюватись жовчевому міхуреві. Коли появляються признаки, що печінка й жовчевий міхур не функціонують нормально, а тими признаками є тиснення ґазу, втрата апетиту, до їди, вітри і глинковато закрашений столець, то тоді можна догадуватись, що їх викликує те, що нема подостатком жовчі, або що жовчі не випливає подостатком, або що жовчевий міхур не випорожнюється належито.

УВАЖНО З ВІТАМІНОМ С

Від Інформаційної Услуги Консументів в Оттаві.

Одним з найважніших вітамінів є вітамін С. Знаходиться він у ріжних овочах та городині. Коли його нема подостатком у денній їжі, то та недостача відбивається перше на яснах та зубах, які починають відставати від ясен і скоро псуються. В тілі витворюється недокровність і часто після легкого потиснення або удареня повстають чорні знаки на тілі. Менші діти часто дістають перелетні болі в литках та колінах через недостачу вітаміну С.

Хоч як скрізь розповсюднений у природі вітамін С, все-таки дуже багато людей не дістає його подостатком у поживах. Навіть ті, що їдять овочі та городину, часом замало дістають того вітаміну. Причиною недостачі є те, що вітамін С з природи є собі дуже химерний та нестійний. На нього шкідливо впливають такі чинники як варення, сода до печення, воздух і вода. Тому на варену городину та на варені овочі не можна полягати як на добре джерело вітаміну С.

Знаючи, що вітамін С. є малостійний і скоро нищиться, треба уважати, щоб його якнайбільше зберігати у поживах. Не купувати зівялої або притовченої городини та овочів. Не накуповувати забагато нараз свіжої городини. До варення ніколи не давати соди. Варити городину під покришкою в малій кількості води. Не переварювати, але радше подавати на стіл навіть трохи недоварену. Подавати на стіл негайно по зваренню. Вітамін С розпускається в воді, тому городину найкраще пекти в печі або варити в парі. Головно бараболю треба приготовляти в лушпині, щоб зберегти вітамін С. Городину найкраще приготовляти зараз перед уживанням, оскільки можливо. Ніколи не намочувати обібраної городини, бо так вилуговуються в воді вітаміни та мінерали. Консервовані овочеві соки, чи інші консерви з бляшанок треба якнайскорше ужи вати. Коли не можна зужити цілої бляшанки, то перетримувати добре накритою в холоднім місці.

Найпевніший спосіб затримання вітаміну С в денній їжі є у формі сирової городини та овочах. Городину можна приготовляти в формі салат. Такі салати є не тільки смачні, але також знаменито доповнюють другі страви і з відживного боку збагачують денну їжу.

На першому місці між поживами багатих у вітамін С належать цитрусові овочі — помаранча, цитрина, ґрейпфрут. Одна велика помаранча має стільки в собі вітаміну С, що задоволяє денне запотребування людини на той вітамін. На другому місці по цитрусових овочах стоять помідари. Хоч у помідорах трохи менше вітаміну С ніж у помаранчах, то однак помідори є важні тим, що це є наш власний продукт. З відживного боку консервовані помідори є такі самі вартісні і як свіжі.

Щоб людина не терпіла на недостачу вітаміну С, треба кожного дня їсти помідори або — як кишеня дозволить — цитрусові овочі. Головно не можна занедбувати малих дітей. Їх потрібно помідорів або помаранч кожного дня.

Опріч помідорів та цитрусових овочів, бараболя приготована в лушпині є добрим джерелом на вітамін С. Сирова капуста (квашена трохи менше) та бруква також мають вітамін С.

Перше Українське Похоронне Заведення в Едмонтоні

За скорою, совісною і ввічливою обслугою по умірковaній ціні, без ріжниці чи Ви в Едмонтоні чи на фармах — телефонуйте 22331.

PARK MEMORIAL LTD. — 111 Ave. - 97 St., Edmonton, Alta.

В. М. СМОЛИК, управитель.

Коляда на Українські Вісти

Василь Смолик, Едмонтн, Алта. $1.00
Григорій Сірацький, Мондер, Алта. $1.00
Панна Галенька Калявська, Кемровз, Алта. 1.00
Пані Марія Никифорук, Веґревил, Алта. $1.50
Церква Прсв. Тройці, Веґревил, Алта. $2.80
Володимир Оґинський, Бувалон, Алта. 50c
К. Корніцький, Гиллярд, Алта. $1.00
Василь Беднарський, Роял Парк, Алта. $1.00
Григорій Ґербер, Вильна, Алта. 50c
Михайло Романюк, Чипмен, Алта. $2.00
Стефан Ленчук, Прудговм, Саск. $1.00
Стефан Кондра, Прудговм, Саск. 50c
В. Филипович, Арран, Саск. $1.00
М. Нагайовський, Торгилд, Алта. $1.00
Николай Федо, Едмонтон, Алта. $1.00
Г. Кулій, Веґревил, Алта. 50c
Іван Будько, Кармел, Саск. 25c
М. І. Киба, Дніпро, Саск. $2.00
М. Кордибан, Вох, Алта. $1.00
Пані Т. Боднар, Давфин, Ман. $1.00
Д. Казщак, Веллі Ривер, Ман. 50c
Василь Сиволос, Редвотер, Алта. 25c
Теодор Попик, Лішор, Алта. $1.00
А. Слобода, Ст. Майкл, Алта. $1.00
Олекса Литвин, Елдорена, Алта. $1.00
Іван Федорович, Беверлі, Алта. 50c
М. І. Квас, Лорензо, Саск. 50c
Г. Гунчак, Блейн Лейк, Саск. 50c
Григорій Хоронжий, Янов, Ман. $2.00
Панна Наталія Мех, Меняк, Алта. $1.00
Іван Стадник, Чипман, Алта. $1.00
Іван Пинюта, Фирленд, Онт. $1.00
С. Кобилянський, Транскона, Ман. $1.00
О. Сокіл, Геффорд, Саск. $1.00
Григорій Баран, Етелберт, Ман. $1.00
А. Д. Кулик, Домрені, Саск. 50c
Дмитро Григорів, Амстердам, Саск. $1.00
Іван Гриценко, Амстердам, Саск. $1.00
Іван Кобринський, Ланівці, Саск. $1.00
Пані Марія Корчинська, Мондер, Алта. $1.00
Іван Леськів, Дервент, Алта. $1.00
Максим Гармідер, Дейзленд, Алта. $1.00
Николай Стельмах, Ендрю, Алта. 1.00

На похороні бл. п. Олександри Тарковської, Плейн Лейк, Алта. $3.45
Дмитро Котиляк, Лішор, Алта. 50c

З нагоди несподіванки для пані Анни Кузик, Федора, Алберта $3.25

Підчас пращального вечерка для панства Михайла Чекалюка, Гиллярд, Алта. .. $1.90

Іван Хміляр, Веґревил, Алта. 50c
С. І. Киба, Мікадо, Саск. $1.00
Г. Крочак, Бідал, Саск. . $1.00
К. Мулик, Редвей, Алта. 50c
Михайло Закалужний, Ґлен Бейн, Саск. $1.00
І. І. Гриців, Джезмин, Саск. $1.00
Г. Наконечний, Калмар, Алта. $1.00
Григорій і Анна Демків, Едмонтон, Алта. $1.00
Михайло Шпіц, Ренвер, Ман. $1.00
С. Клодніцький, Едмонтон, Алта. 50c
Осип Прийма, Едмонтон, Алта. $1.00
Василь Олексевич, Отосквен, Саск. $1.00
Теодор Олексевич, Гай Тор, Саск. 50c
Іван Вихло, Гейзелрижд, Ман. $1.00
Михайло Чубак, Рама, Саск. $1.00
С. Фузик, Лорензо, Саск. 10c
Т. Турковський, Блейн Лейк, Саск. 50c
Григорій Шпільчак, Бедфордвил, Саск. $1.00

На поминальному богослуженню за покійного Йосифа Пелехатого, Ґарленд, Ман., зібрано $5.00

Олекса Сольник, Іст Селкирк, Ман. 50c
Іван Федун, Кенора, Онт. $1.00
Лукіян Шурин, Вест Бенд, Саск. 50c
Пані Ева Сеньків, Керрот Ривер, Саск. 50c
Яків Д. Стратійчук, Канора, Саск. $1.00
Г. Кожман, Трібюн, Саск. $1.00
Кость Джаґан, Судбурі, Онт. $1.00

На забаві для панства А. і О. Рибіцьких, Гемилтон, Онт., зібрано $2.00

Теодор Поглод, Флин Флон, Ман. 50c
П. Несембер, Ґронлід, Саск. 50c
Василь Судик, Лігал, Алта. $1.00
Пані Анна Лащук, Річмонд, Парк, Алта... $1.50
Михайло Сеник, Чипмен, Алта. $1.00
Микита Плішка, Мирнам, Алта. 50c
Никола Лапчак, Гей Лейк, Алта. $1.00

Всім повищим Вп. Громадянам щиросердечно дякуємо за коляду. Нехай Дитя-Ісус дарує Вам радість і веселість.

Адміністрація.

Збори Жіночого Товариства "Зоря" в Едмонтоні

Повідомляємо **членкинь Жіночого Товариства "Зоря"** в Едмонтоні, що місячні збори за грудень, а також річні збори за 1942 рік, відбудуться в Народнім Домі в неділю, 24-го січня, о годині 3-ій пополудні. На річних зборах буде також вибір нового заряду, а тому обовязком усіх членкинь прийти на ці збори. ЗАРЯД.

Австралія хоче збільшити своє населення по війні до 20 міліонів душ. Тепер має 9,796,-000.

'Наталка Полтавка' в Торонті

В салі св. Йосафата у Вест Торонті (110 Френклин Аве.) буде виставлена оперета "Наталка Полтавка". Цю оперету буде виставлено в неділю вечером 24-го січня, о годині 8.15.

Дієві особи: Петро — Іван Мішко; Наталка — А. Бриковичь; Возьний — Гр. Луців; Терпелиха — А. Возьна; Виборний — Ів. Мороз; Никола — Ів. Ріжко.

Всіх радо витаємо.

КОМІТЕТ.

ПЕРШИЙ РАЗ!

УВАГА, МОНТРЕАЛ!

Обєднаними силами всіх національно - просвітних, запомогових і церковних орґанізацій, що входять у місцевий відділ К.У.К., приготовляється урочистий концерт памяті столітніх роковин **Миколи Лисенка.**

Цей **Концерт** буде даний у найкращій місцевій музичній салі **"Плато Авдіторіюм"**, що знаходиться у Лафонтейн Парку, дня 6-го лютня, 1943 року, в суботу вечером.

Злученими хорами буде провадити світової слави диригент і композитор проф. д-р **Олександер Кошиць.**

Цей концерт має бути загально українською маніфестацією міста Монтреалу, тому проситься Вас слідкувати за дальшими оголошеннями.

Співакам всіх національних орґанізацій міста Монтреалу подається до відома, що **загальні проби співу** відбуватимуться в такому порядку:

1) від 8 до 10 години кожного понеділка — в філії УНО.

2) В той сам час кожної середи — в Товаристві "Просвіта" ім. Т. Шевченка на Пойнт Сен Чарлз,

3) В той сам час, кожної пятниці — в салі Української Православної Церкви св. Софії.

Про місце й час слідуючих проб подамо в чергових оголошеннях.

Квитки на вступ можна набувати завчасу по всіх орґанізаціях і церквах. Закуповуйте їх завчасу, бо число місць обмежене.

За Екзекутиву КУК у Монтреалі:

С. Магаляс, секретар.

Посол Глинка докінчує обїздку в своїй окрузі

Поки п. Глинка виїде до Оттави на чергову сесію федерального Парляменту, він ще відвідає наступно подані околиці.

Гиллліярд, в четвер, дня 21. січня, в годині 2 пополудні.

Чипмен, четвер, дня 21 січня, в годині 8 вечером.

Роял Парк, в суботу, дня 23 січня, в год. 2 пополудні.

Подоля, в суботу, дня 23 січня, в годині 8 вечером.

Мондер, у неділю, дня 24 січня, в год. 2 пополудні.

Веґревил, у неділю, дня 24 січня, в год. 8 вечером.

Спедден, у понеділок, дня 25 січня, в годині 8 вечером.

Вільна, у вівторок, дня 26 січня, в годині 8 вечером.

Антін Глинка.

ПЕРЕВЕРНУЛАСЯ СТРІТКАРА В ЕДМОНТОНІ

В середу в ночі перевернулася стріткара на 109 стріті в Едмонтоні, недалеко парляменту. **Стріткара їхала скоро з** горба в долину, на скруті вискочила з рейок і з цілою силою гримнулася боком об вулицю. Було ранених 11 пасажирів і мотормен, повилітали всі вікна з лівої сторони, однак стріткара не потрощилася.

ГУМОР

Політична економія.

Професор до студента: Скажіть мені, що то таке політична економія?

То спосіб дістати якнайбільше виборчих голосів за якнайменші гроші.

Найстарша професія.

Найстарше звання то адвокатура — твердив американський адвокат,— бо вже Каїна за вбивство Авеля боронив адвокат.

— Ні, — казав віденський лікар. — Найстарше звання лікарське, бо лікар зоперував ребро Адама й видав на світ Еву.

— Забуваєте, панове, — кинувся британський інжинір, що найстаршою професією є інжинірство. Саме представник мого звання сотворив світ — зробив лад з хаосу!

— Які ви всі наївні, — каже московський комуніст. — А хто створив хаос, скажіть?

—Ну

— Ми, комуністи. Наша професія найстарша!

З "діловими" по "діловому"

Великого "патріота" просять щоб прийшов на святочний концерт в честь Шевченка. Він був купцем, відмовляється, мовляв, має важну бизнесову справу. Не можу, каже бути на концерті, але духом буду з вами, бо підтримую вашу роботу.

— Добре,— каже один з членів організації, — а тепер скажіть, де хочете, щоб ваш дух сидів: чи в кріслі за 75 центів, чи в тому, що за $1.00? Я продаю білети на концерт!

Операція.

Студент медицини питає лікаря. — Що ви оперували в чоловіка?

— Триста долярів.

— Ви не зрозуміли мене. Я хотів би знати, що в того чоловіка було?

— Триста долярів.

Ріжні постанови.

Одна жінка: Я постановила собі не виходити замуж, аж доки не матиму тридцять років.

Друга жінка: А я постановила собі не мати тридцять років доки не вийду замуж.

Делікатність Наполеона.

Коли Наполеон зробився великим вождом, він почав вимагати від військової ґенераліції рішучости в виконуванні його приказів без жадних шемрань і негайно.

Один старий ґенерал, хоч неявно, але почав легковажити собі накази Наполеона.

Довідавшись, Наполеон візвав до себе того смільчака і дуже деліґатно йому сказав:

— Пане ґенерале! Ви є вищі від мене на цілу голову, а коли ви будете легковажити мої накази, то ця ріжниця поміж нами в протязі 24 годин зникне.

В залізниці.

— Замкніть вікно, бо на дворі зимно! — каже один пасажир до другого.

Той замикає й питається:

Гадаєте, що тепер на дворі буде тепліше?

АРТИСТ-СПІВАК МИХАЙЛО ГОЛИНСЬКИЙ В ОНТЕРІЮ

Концерти в Онтеріо відбудуться в такім порядку:

Тимминс, четвер, 21 січня.
Неренда — неділя, 24 січня.
Вал д'Ор, вівторок, 26 січня.
Престон, четвер, 28 січня.
Киченер, субота, 30 січня.
Брентфорд, вівторок, 2 **лютого.**
Вотерфорд, четвер, 4 лютого
Веланд - Кровленд, пятниця, 5 лютого.
Ст. Кетеринс, субота, 6. лютого.
Гримсбі, четвер, 11 лютого.
Гемилтон, субота, 13 лютого.
Ошава, середа, 17-го лютого

Ціни вступу на концерти у всіх місцевостях в Онтеріо такі: Першорядні місця — 75 с; другорядні 50с; для дітей 25с.

За всяку поміч у підготовленні успішного концерту будемо всім і кожному дуже вдячні.

ЯК ВИ В ЕДМОНТОНІ
то памятайте про два українські готелі

YORK HOTEL 10401 - 96 Street
GRAND HOTEL 10266 - 103 Street

Умірковані ціни — Чемна услуга — Всі привілеї.
В обидвох готелях порядні й модерні Ресторани.
Р. СТОЙКО, властитель.

Не дразніть ґазових забурень

Якщо ви дійсно хочете **позбутись** ґазу і страшного запалення, не сподійтесь позбутися його самим лічениям шлунка гострим, подразнюючим алкалаєм і "Ґазовими Пігулками." Найбільше ҐАЗУ осідає в шлунку і в верхній утробі і є наслідком давно затроєної матерії в затверджених кишках, що заповнені бактеріями, які спричинюють недугу.

Як ваше затвердження задавнене, нагромаджується велика кількість небезпечних бактерій. Тоді попсоване ваше травлення, газ натискає на серце й легені й життя стає поганим. Ви не можете їсти і спати. Вас болить голова. На вашому лиці виступають прищі. Ваш подих поганий. Ви хорий, прикрий, нещасливий і знищений чоловік. **Ваша система затроєна.** Тисячі терплячих знайшли в

ELIK'S STOMACHIC POWDER No. 2

скорий, науковий спосіб позбутись зі своєї системи шкідливої бактерії. "Ч. 2" усуває ґаз і вичищує погані ґази з КИШОК. **Прочистьте свої кишки ДІЙСНИМ прочищенням**

ELIK'S STOMACHIC POWDER No. 2

Ціна: 50c, $1.00 і $2.00.

Ґарантовано, або зворот грошей. Ми платимо поштову оплату. Поучення в українській мові. Замовляйте поштою в **ELIK'S MEDICINE CO., Dep. UN 305 20th Street West Saskatoon, Sask., Box 234.**

РЕВМАТИЧНІ БОЛІ

Пощо терпіти Ревматичні Болі, Ломбеґо, Сціятику, Болячі Мускули, Біль у Суставах, Біль у Грудях або Крижах, коли

Elik's Rheumatic Ointment No. 12

дасть вам певну і скору поміч. Ч. 12 є незрівняним у своїй силі дістатись просто до болю. Його горяч проникає скоро до болячого місця, прискорює лікуючу кров влегшити надмірне нагромадження крови й поширює вдоволяюче тепло по болячій частині.

Повні вказівки на наліпці.

Вислід ґарантований або звертається гроші. Приготоване досвідченим аптикарським хеміком. Поучення по українськи.

Ціна 1.00 і $1.75.

Спробуйте його—Дістаньте ч. 12 нині. Продають лиш ті, що виробляють.

ELIK'S MEDICINE CO., Dep. UN Saskatoon, Sask., Box 234 305 20th Street West

РЕВМАТИЗМ І ПРОСТУДА

На біль крижей, плечей, карку, рамен, рук, ліктів, суставів, клубів, колін, котиків, пухлину або штивність, зимні ноги а поза шкірою як би мурашки лазили. **МІЗАРҐ МАСТЬ** дає ґарантовані результати по першому намащенню **МАСТЮ МІЗАРҐ.**

Ціна: Малий слоїк $4.50, великий $6.50

Гроші й замовлення стало слати до:

MIZARH SALVE CO'Y.
559 Bathurst St.,
TORONTO 4, CANADA

На Біль Крижей Ужпвайте
УКРАЇНСЬКУ МАСТЬ—ЧУДО

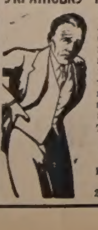

Вилічує ріжні болі як: ревматизм, біль крижей, ломання костей, рук, ніг і інших частей тіла. За одним натертям біль уступає. Ціна $1.10 з пересилкою. Купуйте або пишіть:

THE T. EATON CO. LTD.
Winnipeg, Man.
або до
Dufferin Avenue Drug Store
239 Dufferin Ave.

ФОТОҐРАФІЇ

Наше Фотоґрафічне Заведення одно з наймодерніших в Едмонтоні, виробляє всякого роду фотоґрафії. Наша спеціяльність — родинні і гуртові портрети. Чи Ви живете в місті чи на фармах, якщо хочете дійсно гарної фотоґрафії, зайдіть до

ALBERTA STUDIO
10457 Jasper Ave. Edmonton, Alta.
В. ТУРКО, власник.

Гуцульська Масть **КАРПАТСЬКА**
HOTSAL OINTMENT
Trade Mark

Рекомендується на вилічення ріжних болів як **РЕВМАТИЗМ** біль крижей — невральґія, ломбаґо, саятика, біль мускулів, ломання костей, застояне вивихнення, **ЗАСТУДИ** в грудях й інші простуди. Питайте в свого аптикаря за "HOTSAL OINTMET" або ліпше пишіть до:

VITA DRUG
VITA, MAN.
ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ $1.10.

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
MUNDARE, ALTA.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
719 McLeod Bldg., Edmonton.
Office Phone 24047. Res. Ph. 71435

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

P. A. MISKEW
M.A., LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
веде канцелярію у спілці з
SHORT & CROSS
2nd Floor Bank of Nova Scotia Bldg
Edmonton, Alta. Telephone 21151

Николай Бартман, B.A., LL.B
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах
Брит. Колумбії.
1 Hastings Street West
VANCOUVER, B.C.

ВІКНА — ДВЕРІ — ШКЛО

Висилаємо катальоґи даром!

Купуйте впрост і щадіть. Двері, вікна, люмбер для фінішовання, молдінґ, люмбер на підлогу. V джойнтс, рами на двері і вікна. Папір, Билдінґ гардверс, шкло до авт, вікон, зеркала і т. д.

SASKATOON GLASS CO., SASKATOON, SASK.

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

18. січня, 1943.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	90
Но. 2 Нортерн	87
Но. 3 Нортерн	83
Но. 4 Нортерн	81
Но. 5 Нортерн	78
Но. 6 Нортерн	76
Фід	75
Ячмінь —	
Но. 1 С.В., 2-гранний	64
Но. 2 С.В., 6-гранний	64
Овес —	
Но. 2 С. В.	50
Но. 3 С. В.	49
Жито —	
Но. 2 С. В.	65

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

18. січня, 1943.

Овес —	
Но. 2 С. В.	38
Но. 3 С. В.	36
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	49
Но. 2 С. В.	49
Но. 3 С. В.	45
Жито —	
Но. 2 С. В.	47
Но. 3 С. В.	43

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	10.50—11.00
Добрі до середніх	925—10.25
Звичайні до середніх	700—925
Ялівки —	
Добрі до вибраних	10.00—10.50
Несогірші до середніх	900—950
Звичайні до несогірших	650—900
Корови —	
Добрі до вибраних, легкі	860—900
Добрі до вибраних, тяжкі	750—860
Звичайні до середніх	650—750
На консерви	400—550
Бугаї	650—800
Годівник —	
Добрі до вибраних бички	900—975
Добрі ялівки	750—850
Свині —	
Для висики	15.90
У плентах	15.60—15.70
Ягнята —	
Добрі до вибраних	11.25—12.75
Вівці вдолину від	800
Яйця —	
Гуртівники платять за посилки з фармів:	
Великі А	29—30
Середні А	27—28
Пуллет А	24—25
Ґрейд В	24—25
Ґрейд С	20—21
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	45
Но. 1	43
Но. 2	39
Без ґрейду	34

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Лікар й Оператор
207 MOSER RYDER BUILDING
Edmonton, Alta. — Phone 27342

Тел. офісу 24681. Тел. дому 31636
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
324 Tegler Bldg. Edmonton. Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИЙ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Д-Р І. ВЕРХОМИН
ЛІКАР І ХІРУРҐ
Пересвітлення промінями Рентґена (X-RAY), ультра-фіолетне світло і коротко-лучева машина до огрівання.
DR. J. VERCHOMIN
541 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.
Тел. офісу 24543 . Рез. 25884

Д-Р Ю. ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask. (коло сіенарської стації)

Consultations by appointment.
DR. JOHN WASYLENKO
Physician and Surgeon
DR. EUGENE HUMENIUK
Dentist
Telephone KI. 8657
567 Bathurst Street, Toronto.

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й тяґарові вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332-104 St. Edmonton, Alta.
Тел. 26522 Тел. уночі 71168

10024 - 101St STREET
Near the Journal ~ EDMONTON

СТІННІ КАЛЕНДАРІ НА 1943 Р.

в ріжних красках величини 15 х 20. Ціна: Один 30с, 4 за $1, 25 за $4.75, за 50 штук $9.00, або 100 штук за $18.00.

Ілюстрований Катальоґ висилаємо даром на бажання. Пошукуємо аґентів. Набувайте або зайдіть до:

Ukrainska Knyharnia
10348 - 101 Street
EDMONTON ALBERTA

МАЄТЕ КЛОПІТ З ОЧИМА?

То відвідайте МОДЕРНИЙ ОПТИЧНИЙ ПАРЛОР ІТОНА на Другій Підлозі. Вповні кваліфіковані, зареєстровані оптометристи — вони зеґзаменують ваші очі правильно і припишуть вам такі окуляри, які для ваших очей потрібні.

ОПТИЧНИЙ ПАРЛОР — THE T. EATON Co WESTERN LIMITED EDMONTON CANADA — ДРУГА ПІДЛОГА